

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVII Gegužė - May 27, 1982 Nr.21

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Nuotaikoms keičiantis

Evangelisto Graham ir kitų išsišokimai

Vytautas Meškauskas

Jau kuris laikas šioje vietoje turime kalbėti apie nuotaikų ir tuo pačiu užsienio politikos keitimąsi šiame krašte. Keitimasis prasidėjo su atominio karo baimės išsiplėtimu, nors likimo ironija lėmė, kad kaip tik atominiai ginklai užtikrintų palyginti labai ilgą taikos laikotarpį tarp abiejų supervalstybių. Savaimė aišku, kad tokia 'garantija' ir baido: kas atsitiks, jei kas netyčia pašpaus raudoną mygtuką?

Kai prieš atominius ginklus pasisakė didelė dauguma šio krašto katalikų vyskupų, reikėjo manyti, kad tai jau yra, ar greitai bus, 'mados reikalavimas'. Iš tikro, kaip nuo prasidėjusio sąjūdžio galėjo išsilaikyti evenagelistas Billy Graham, prieš trisdešimt metų skelbęs, kad krikščionybė neturi pasaulyje vietos kartu su komunizmu, o vėliau kartu meldęsis su visais JAV prezidentais nuo Johnsono laikų (su Kennedy jis tik žaidė kartu golfą)?! Jis būtinai turėjo skristi - tiesa, tik kaip stebėtojas - į Maskvoje sušauktą priešatominį bažnytinį kongresą, o ten - norėdamas atkreipti į save dėmesį - 'atsistojo ant galvos': girdi, Sovietijoje yra didesnė religinė laisvė kaip Anglijoje, kurios karalienė skaitosi anglikonų Bažnyčios galva! Savaimė aišku, anot jo, kad Sovietijoje žmonės turi laisvę ne tik praktikuoti religiją, bet - kas jam turbūt atrodo svarbiau - ir tris kartus į dieną valgyti kaviarą! - Ačiū Dievi, kad evangelisto žodžiai buvo priimti su geroka doze abejonės. Net N.Y. Times paskelbė ilgesnį straipsnį, kaip rusai apdumdamavo lankytojams akis jau nuo 15-tojo amžiaus ...

Idomu, kad gindamasis nuo nemalonių klausimų per televiziją, Graham pabrėžė, kad jis Maskvoje viešėjęs su Baltųjų Rūmų pritarimu ir, jei iš ten būtų pareikštas koks nepasitenkinimas, jis tikrai nebūtų važiavęs!

Kaip paprastai Amerikoje, šis epizodas bus greitai užmirštas, tačiau reakcija į jį parodė, kad žmonos čia vis dėl to ne taip kvaili, kaip evangelis-

tas manė. O Graham epizodas rodo, kad ir čia ne visi žino tikrą situaciją.

Ta proga prisiminiau, iš prištų iškarpu atrodančią labai sėkmingą, kun. K. Pugevičiaus viešnagę Australijoje. Kažin, ar Rev. B. Graham'ui yra siunčiama 'Chronicle of the Catholic Church in Lithuania'?

Besikeičiančias nuotaikas pasigarsinimui išnaudojo ir buvęs Teisingumo D-to specialiųjų tardymų įstaigos pareigūnas John Loftus, populiarioje CBS televizijos programoje '60 minutes' pasirodęs su kaltinimu, kad po antrojo karo į šį kraštą buvo sąmoningai prisleista daug nacių iš sovietų valdomų kraštų. Jūs norėta išnaudoti neramumams Sovietų Sąjungoje sukelti, tačiau tie, kurie buvo parašiusi gražinti - visi tuojau buvo suimti ir sušaudyti, nes jų organizacijos buvo infiltruotos sovietų agentų. Įpilietinta, prieš įsaknius prezidentų Roosevelt ir Trumano įsakymus, buvo daugiausia Eisenhowerio administracijos laikais. Tuo laiku buvęs prezidentas Nixonas turėjęs tikrai tai žinoti (Nixonas ištaiga atsisakė tą klausimą diskutuoti su TV programa).

Loftus ASS įstaigoje specializavosi Baltgudijos reikaluose. Jis suradęs, kad iš vienos apygardos visi nacių laikų pareigūnai atsidūrė šiame krašte. Loftus dabar išėjęs viešumon, nes nusivylęs lėtomis Teisingumo D-to pastongomis išaiškinti masinių žudynių kaltininkus ir kitų įstaigų daromomis toms pastangoms klūtimis, aiškinantis valstybės saugumo interesus. Net teisėjai į tuos kaltinimus žiūrį - tiek (Nukelta į 2 psl.)

Britai išlipo Falklande

Penktadienio rytą britų armada, susidedanti iš 100 karo ir sekvestruotų prekybinių laivų, su 25,000 vyrų įgulom, išlaipino apie 5000 karių rytų Falklando salų Port San Carlos apylinkėse.

Argentiniečiai nelaukė išsilaipinimo kaip tik ten, dėl to, kad palyginti siaura sąsmauka tarp Rytų ir Vakarų Falklando salų ten sutelktus laivus padaro gerais taikiniais Argentinos karo lėktuvams, pakilusiems iš aerodromų pačioje Argentinoje.

Britams pasisėkė išlaipinti savo parašutinius ir marinus beveik be jokių nuostolių. Tik kiek vėliau Argentinos aviacija puolė sutelktus laivus su savo geriausiais prancūzų Mirage naikintuvais.

Britų apskaičiavimu, dalyvavo 28 Argentinos lėktuvai (Nukelta į 4 psl.)

Bronys Raila skaito deklaraciją Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavime Clevelande gegužės 22 d. Prie stalo pirmininkaujantis Stasys Santvaras ir sekretoriaujanti Alė Rūta-Arbienė. Apačioje suvažiavimo dalyviai.

'Laisvės oras ir laiko tekė atseikės grūdus nuo pelų...' LRD suvažiavimo pasisakymas

Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimas, įvykęs Clevelande š.m. gegužės 22-23 dienomis, priėmė šią valdybos pasiūlytą deklaraciją:

Simtmetis, prasidėjęs vidurinės Europos tautų išlaisvinimu ir vėliau prikėles daugeli

tautų bei genčių valstybinei nepriklausomybei kituose pasaulio žemynuose, artėja prie pabaigos su gėdingu balansu, kai tuo pat metu šimtas milijonų civilizuotų europiečių buvo paaukoti naujai, dar didesnei spaudai, išniekiant žmogaus ir tautų teises ir humanistinius idealus.

Tarp tų milijonų šiandien yra ir lietuvių tauta, kurios klestėjusi nepriklausoma valstybė buvo per praėjusį karą sugriauta, išprievartauta, pasikeičiančių sovietinės ir hitlerinės okupacijų teriojama.

Dėl to prieš keturius dešimtmečius turėjo iš tėvynės pasitraukti užsienin daugelis lietuvių rašytojų, visų sričių meninkų bei kultūrininkų.

Bet dėl to neišblėso mūsų ryžtas visomis priemonėmis ir kūrybinėmis formomis meniškai įprasinti tautos sielą ir reikšti kovingąją naujųjų laikų dvasią valstybės nepriklausomybei atstatyti, tautos ir žmogaus gyvybinėms teisėms atkurti, Lietuvai nelaisvėje padėti.

Pasitraukus į užsienius daugumai Lietuvos rašytojų ir kultūrininkų, okupacinėmis replėmis užgniaužus normalų tau-

tos bendravimą su išeiviais, atrodė, kad ir lietuvių literatūra tartum buvo perdalinta į dvi nedraugiškas ir priešiškas stovyklas.

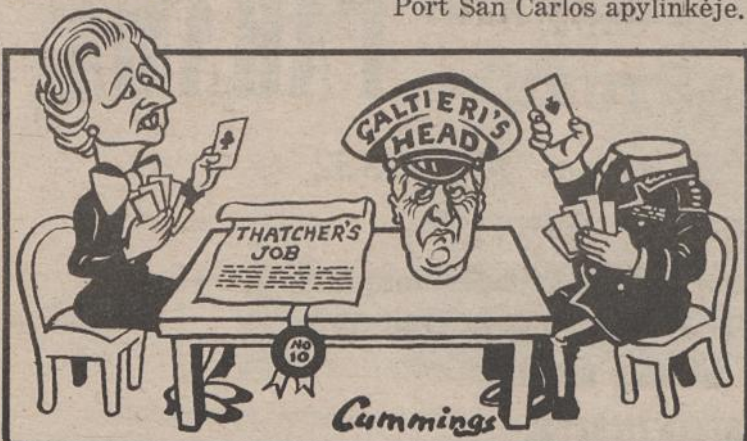
Fiziškai - taip. Tačiau toks padėties vertinimas būtų klaidingas.

Lietuvių literatūra buvo ir liks viena - lietuvių tautos literatūra, įvairiaspalvė mūsų tautinės dvasios išraiška ir lobis.

Kai mūsų šaliai patekės laisvės aušra, vėl susijungs visa, kas buvo vertingo sukurta užsienyje ar sovietų pavergtoje tėvynėje. Laisvės oras ir laiko tekė atseikės grūdus nuo pelų.

Mes suprantame, vertiname ir gerbiame tuos lietuvių rašytojus ir kultūros veikėjus tėvynėje, kurie kovoja dėl kūrybinės laisvės tradicijų išlikimo, stiprina tautos dvasią ir pasitikėjimą, gina tautos garbę ir tapatybę, ryžtingai ir nebe pavojaus turi atilaikyti sovietinių spaudos organų spaudimui, rusifikacijai, tautinės moralės nuodijimui.

Mes jų nemaišome su sovietinės spaudos palaizūnais, tautiniais palūžėliais ir karje- (Nukelta į 3 psl.)

Kas kuo rizikuoja?

Daily Express

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Dar apie masinį 'nacių' įsileidimą į JAV. - Brežnevas vis dar nori atominių ginklų 'užšaldymo'. - Situacija Lenkijoje: nusivylimas ark. Glempu.

Ryšium su buvusio Office of Special Investigations pareigūno John Loftus kaltinimais (mūsų jau minėtais str.: Nuotaikoms keičiantis), kad didelis kiekis nacių buvo įsileistas į šį kraštą norint juos panaudoti kovai prieš sovietus, Teisingumo ir Valstybės departamentai pirmadienį paneigė, kad jie būtų kaip nors trukdę tos specialios įstaigos darbą išaiškinti kolobarantus su naciais. Tos, Carterio administracijos laikais įsteigtos, žinybos lėšos nebuvo apkirptos ir dabartinės administracijos. Įstaiga vis dar turinti 20 advokatų ir viso iškėlė 26 bylas, kurių tik 9 pasibaigė kaltinamųjų pilietybės atėmimu ir deportacija.

Atstovų Rūmų emigracijos pakomisija paprašė ir gavo Rūmų vadovybės sutikimą praveisti tuo reikalu tardymą. Buvusi tos komisijos pirmininkė Elizateth Holtzman iš Brooklyno pasiskubino pareikšti,

NUOTAIKOMS KEIČIANTIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

daug metų praslinkus - skeptikai, nors masinėms žudynėms nėra jokio įsisėnėjimo.

Kaip matome, Loftus ne daug nusimano karo metu buvusioje situacijoje. Nejaugi jis mano, kad visi Baltagudijos administracijos pareigūnai būtinai buvo naciai, asmeniškai dalyvavę žydų žudyme?

Kaip tik toks naivumas, kaip Loftus'o ir Rev. Graham, viešpatavęs šiame krašte antrojo karo metu ir privedęs prie to, kad - kai JAV kariuomenės vadai Europoje apsižiūrėjo, jog jiems gali prisieiti kariauti su sovietais ir kad jie nieko nežino apie juos - jie buvo priversti skubiai ieškoti informaciją ten, kur tik galėjo jas rasti. Tam reikalui jie savo tarnybon perėmė visą Vokietijos gen. štabo Rytų Žvalgybos skyrių su jos vadu gen. Gehle nu priešakyje, kurį vėliau iš amerikiečių perėmė įsisteigusi Federalinė Vokietijos Respublika. Savaime aišku, kad ir kitų tautų pareigūnai buvo tam tikslui naudingi. Juk amerikinėje teisminėje sistemoje yra įprasta duoti imunitetą nuo bausmės už nusikaltimus, jei tai padeda uteisti kitus kaltinamuosius. Ir jei sykį toks pažadas buvo duotas, jo atšaukti negalima, nes užkirsi sau kelią kitų šnipų verbavimui.

Tai viena. Antra - net ir ne visi buvę naciai nėra atsakingi už visus karo metų pasitaikiusius žiaurumus. Šiaip reikėtų atsakomybėn traukti ir isakiusius numesti atomines bombas į Japonijos miestus ir kitų ne karinių taikinių vietų, kaip Dresdeno, bombardavimo viršininkus ir lakūnus. Ar jie, kaip ir sovietai, yra tik už tat nekalti, kad jų pusė laimėjo?

Taip londoniškis The Economist vaizduoja Lenkijos arkivyskupo Glempo dilemą.

ti, kad - jei Loftus kaltinimai teisingi - pakomisija buvo administracijos pareigūnų suklaidinta. Rabinas Alexander M. Schindler, Amerikos Hebrajų Kongregacijų Unijos prezidentas, kreipėsi į Reagana, prašydamas Specialios Prezidentinės Komisijos paskyrimo tardymui praveisti.

Brežnevas atsiliepė į Reagano pasiūlymą pradėti derybas dėl atominių ginklų sumažinimo. Kalbėtis jis, kaip žinia, jau seniai sutiko, tačiau pradėjus kalbėtis jis siūlo 'užšaldyti' atominius ginklus esamam stovyje. Tokį pasiūlymą tuč tuojau atmetė Valstybės Sekretorius Haig aiškindamas, kad - jei jis būtų priimtas - sovietai neturėtų jokio intereso susitarti, nes tai 'užšaldytų' jų turimą persvarą vadinamuose 'pirmo smūgio' ginkluose. N.Y. Times pastebi vedamajame, kad kol Amerikos ir Vakarų Europos bus reikalaujama 'užšaldymo', tol to paties reikalaus ir Kremlius.

Kas darosi Lenkijoje? Gegužės pirmą dieną Lenkijos valdovas iš Maskvos malonės gen. Jaruzelskis paragino savo tautiečius neapsitverti iš 'kartelio pastatytom barikadom' ir sušvelnino karo stovį. Atsakymo jis susilaukė gegužės 3-čia, senosios Lenkijos konstitucijos sukakties, dieną: Demonstracijos turėjo būti išvaikytos jėga.

To reikėjo laukti. Staigmena tačiau sudarė naujo Lenkijos primo arkivyskupo Glemp

reakcija į tas demonstracijas. Jis ragino Lenkijos jaunimą, kuris sudarė demonstrantų daugumą, nesileisti 'manipuliuojamais' ir demonstrantus pavadino 'labai neatsakingais žmonėmis'. Czestochowoje atsilankiusiems studentams-maldininkams jis pabrėžė, kad naudoti patriotizmą nepatriotiniams tikslams yra 'baisi nuodėmė'. Girdi, 'kiekvienas gali mėti akmenį, tačiau įstatymai ne taip pravedami'.

Savaime aišku, kad valdinė Lenkijos spauda tokiais pareiškimais labai apsidžiaugė. Kai kas aiškina, kad arkivyskupas galėjo būti supykęs, nes demonstracijos pakenkė jo pastangoms susitarti su Jaruzelskiu. Arkivyskupas net įtaręs, kad demonstracijos galėtų būti valdžios tyčia sukurstytos provokacijos tikslais.

Mat, jau balandžio mėnesį grupė arkivyskupo pasauliečių patarėjų buvo surašę vadinamas 'tezes socialiniam susitarimui'. Jos reikalavo karo stovio atšaukimo, civilinių teisių atstatymo ir leidimo veikti darbininkų unijoms. Joms priitarė Solidarumo pagrindžio vadovybė, tačiau vyriausybė jas apėjo tylomis.

Nepaisant to, arkivyskupas buvo padrašintas 1,300 suimtųjų paleidimu, tačiau tolimesnių laisvių neatstatymas jį labai blogai nuteikė, lygiai kaip ir tos demonstracijos. Savo artimiesiems Glemp skundėsi: 'Mes pralaimėjome dabartinį mūši. Dabar turime žiūrėti

■ Iš kitos pusės

Skaitant mūsų spaudą sunku nusikratyti įspūdžio, kad jos paskirtis yra viską kelti į padanges. Šiame kampe jaučiausi beveik vienišas. Buvo tikra staigmena užtikti porą blaivesnių atsiliepimų. Štai DARBININKO red. kun. dr. Kornelijus Bučmys savo reportažą apie Bendruomenės šventę užvardino: MICHIGANE KLESTI MEDŽIO PRAMONĖ.

Tai todėl, kad ten PLB Krašto Valdyba, jos pirmininko žodžiais, nutarė "didiesiems JAV lietuvių darbuotojams įteikti specialiai pagamintus žymenis" iš tamsaus medžio lentos, prie kurios pritvirtintoje skardoj buvę kaž kas užrašyta. Pirmininkas aiškinosi, kad sąrašas nėra toks tobulas ir pilnas. Bučmys rašo:

"Detroite dar prieš lentų dalinimą jau buvo žinomas apdovanotųjų sąrašas. Keletas įtakingų lietuvių bandė persnėkėti V. Kutkų, kad dabar susilaikytų nuo lentų dalinimo... Bet kur tau... Lentos jau buvo dėžėse atvežtos ir prie scenos sukrautos kaip per kermošių... O kas lentos negavote, nenusiminkite. JAV LB krašto valdybos pirmininkas aiškiai pasakė, kad krašto valdyba tokių lentų turi pripjovusi ir daugiau."

Tos lentos užkliuvo ir DRAUGO bendradarbiui Alfonsui Nakui. Kai kurių apdovanotųjų pavardės jam, nepaisant 33 metų beveik visos JAV ir Kanados spaudos sekimo:

"...visiškai nieko nesako. O vis manydavau, kad mūsų spauda nors kiek dirbančiųjų tikrai neužmiršta... Šio žymenų farso (taip, FARSO) išgalvotojai verti dar vieno žymenio už patį farsą..."

Pačio vyriausio pirmininko V. Kamanto kalbą Alfonsas Nakas klasifikavo kaip 'PAKANKAMAI IŠKILMINGA', o anot Bučmio, pirmininkas "SUGEBĖJO paberti daug brandžių minčių. Tokie, sakyčiau, kuklūs apibūdinimai teikia vilties ateičiai.

vm

kas bus toliau, išlaikyti savo dvasią ir, svarbiausia, jaunimą. Jei Bažnyčia jaunimą mokys - konstatuoja londoniškis The Economist - atsukti kitą skruostą, jis gali nepaklusti.

Mat, argumentai - dabar nieko nedaryti - galėtų būti patrauklus, jei būtų koks nors ženklas iš vyriausybės, kad ji iš tikro norėtų ilgainiui grąžinti dalį turėtų laisvių. Bet tokių ženklų nėra ir arkivyskupas bijo naujo stalinizmo atgijimo.

Galimas daiktas, kad palyginti nelabai gusingos demonstracijos ir arkivyskupo pasmerkimas joms, tik dar daugiau padrašina vyriausybę, kuri pereitą savaitę susilaukė svarbaus svečio iš Maskvos. Tai Konstantin V. Rasakov, partijos CK sekretoriato narys, atsakingas už sovietų kompartijos ryšius su užsienio kompartijomis. N.Y. Times korespondento Maskvoje John F. Burns teigimu, Maskvos propaganda vaizduoja, kad Lenkija po truputį grįžta į 'normalumą'. Pav. Literaturnaja Gazeta pereitą savaitę kalbė už neramumus Varšuvoje sumetė amerikiečiams. Esą, neramumai vykę pagal CIA 'skriptą'. TASS vie-

name savo komentarų net teigė, kad vakariečiai kursto neramumus Lenkijoje, kad nukreiptų pasaulio dėmesį nuo savo begėdiško elgesio Falklandų salų byloje! TASS taip pat puolė prezidento Reagano pasiūlymą kartu padėti Lenkijai ūkiškai atkusti, aiškindamas:

'Kai kurie Amerikos politikieriai sumaišė Lenkijos Liaudies Respubliką su Texasu ar California ir nori ją mokyti kaip reikia gyventi.'

Maskvoje manoma, kad sovietai nepritaria bet kokiai bandymui Lenkijoje susikalbėti su opozicija. Sovietams šiuo metu svarbiausia, kad Lenkijos ekonomija šiaip taip funkcionuotų ir nereikalaotų pagalbos iš sovietų, kurių pačių ūkinė būklė nesanti gera.

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPISTS REGISTERED

Position available immediately for a Licensed Physical Therapist at Brownsville Medical Center. Will pay relocation costs. Widely varied patient load. Excellent benefits and opportunities to grow in clinical and management skills. Recreational activities abundant. Experience preferred but new graduates welcome. Contact VIRGINIA LIPF in Physical Therapy at:

(512) 544-1501
E.O.E.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiros nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KULTŪRINIO KLESTĖJIMO KLIŪTYS IR VETERANAMS PAGARBA

Paskutinių poros šimtmečių bėgyje mūsų tauta nedažnai galėjo džiaugtis sąlygų palankumu kultūriškai klestėti. Čia šviesią išimtį sudaro vos porą dešimtmečių tetrūkės nepriklausomybės laikotarpis, leidęs visu platumu ir aukštumu kūrybiškai išsitiesti, stengiantis visose srityse užpildyti spragas, kurias buvo palikusi šimtmečiais nusidriekusi svetimųjų priespauda. O dabartinė okupacija, visais atžvilgiais, spaudžia tėvynėje pasilikusius dar daugiau, ir dar žiauriau.

Ne tik jaučiame, bet ir įvairiais būdais patiriame, kad lietuviškų talentų šiandien kankinamoje tėvynėje tikrai netrūksta, o pasiryžėlių aukotis ir pasižvelgti savo tautos ir jos tautinės kultūros puoselėjimo reikalams taip pat nestinga. Bet gimtas talentas tegali augti, bręsti ir pilnai prasiskleisti tik turėdamas bent minimaliausias sąlygas. O kaip jis prasiskleis ten, kur senesnės kartos kūrėjai, ypač rašytojai, yra persekiojami, dusinami ir slopinami jeigu tik jie nepalūžta ir nenusilenkia maskoliui, gi galintieji iškilti jaunesnieji yra sąmoningai nukreipiami nuo tikrųjų įkvėpimo šaltinių ir viliojami tarnauti šiandien tebevaldančių interesams. Tad ir rašytojų bei savo tautinės kultūros puoselėtojų prieauglis formuojasi daug liūdniau, negu jis formotųsi normaliose sąlygose.

Bet dėl to netenka per daug nusiminti. Aukštas ir pelenuose nepraranda savo blizgesio: nupūsk juos - ir jis sužibės. Tą pavergtame krašte kultūrininkų blizgesį, dažnai vienais ar kitais sumetimais slypintį, sudaro jaučiamas tautos kamieno pulsas ir labai dažnai puikiausiai įsisavinta tėvų ir protėvių gimtoji kalba su ploniausiais jos niuansais. Tegu tik suėžėja priespaudos varžtai ir išlaisvintoje tėvynėje lietuvis kūrėjas atgaus pilną laisvę - pakilios kūrybos vaisiais puošis Lietuva, kaip ir po Pirmojo pasaulinio karo.

Išėivijoje, kuri tėvynėje likusiam kamienui tegali būti tik talkininkė, rašytojų prieauglis sparčiai netarsta taip pat, dėl visai kitų priežasčių. Čia visuomet didžiuoju stabdžiu buvo ir pasilieka svetima aplinka ir nepakankamas tėvų gimtosios kalbos apvaldymas,

nors kūrybinei laisvei jokie varžtai neegzistuoja. Toji laisvė buvo bene didžiausias aktyvas, skatinęs tėvynę palikusius ir čia isikūrusius rašytojus kurti ir savo credo literatūriškai išsakyti. Net ir tie, kurie tenai buvo vos pradėję savo nedrausius pirmosios kūrybos žingsnius, čia sužibėjo visu pagėmumu.

Kitas dalykas, kuris gerokai pristabdo mūsų tautos potencialą, buvo ir kažkaip neišvengiamai tebėra - fatališkas iškiliųjų talentų iškritimas dėl per ankstyvos juos ištikusios mirties. Neturime palyginimo su kitomis tautomis, bet mūsiškei jis tikrai skaudus ir žiaurus. Ko nustoje, galime tik bandyti įsivaizduoti, ką būtume galėję sulaukti pvz. iš dr. V. Kudirkos, P. Vaičiūčio, J. Bilūno, M.K. Ciurlionio, K. Inčūros, H. Radauskio, P. Andriušio, R. Spalio, M. Katiliškio A. Barono ir daugelio kitų, neįmanant čia daugiau išskaičiuoti, jeigu jiems būtų buvę lemta artėti prie dail. A. Varno pasiekto amžiaus. Daugumos jų netekome pačiame jų kūrybiniame pajėgume, dar daugiau jų nebuvo pasiekę net 50 metų amžiaus.

Išvada peršasi pati savaime: pažinkime mūsų tautinės kultūros kūrėjus be skirtumo kurioje šakoje jie yra į viršūnes išėivijoje iškile. Zavėdamiesi jų kūryba, reikime jiems pri-

gyvenimas yra kova, nuolat primindavo mokytojai, kol patys jaunuoliai tą pajusdavo pradėję lenktyniauti moksle, sporte ir kol pajusdavo, jog toji kova nesibaigia, tikslai keičiasi tikslai ir daugėja metodų skaičius. Tai vyksta tarp materializmo ir idealizmo, tarp žmogaus vertinimo, išaukstinimo ir paniekinimo, tarp nutautėjimo ir tėvynės meilės. Taip vyksta visose tautose, o paskutiniu atveju ir visose emigracijose, neišskiriant ir mūsų lietuvių.

Pavergtose tėvynėje mūsų broliai gina savo teises be jokių organizacijų, auksa savo gyvenimą ir net gyvybę, nesiekdami pelno nei garbės, tik Lietuvai laisvės. Nepalyginamai lengvesnėmis sąlygomis kovojame mes gyvendami laisvuose kraštuose vien todėl, kad atvykę svetur jau radom ankstyvesniųjų lietuvių įkurtas parapijas, organizacijas ir kultūrinius židinius, kuriuose jau daug metų skambėjo lietuviška daina, muzika ir lietuviškas žodis, o jų tėvynei Lietuvai prisikeliant iš Rusijos caro priespaudos jie rūpinosi ir materialine jos parama.

Tačiau vyresniųjų kartų veikėjams žengiant į gyvenimo saulėlydį, jų vaikai nesusėję įsijungti į tėvų

deramą pagarbą, kol jie gyvi dar tebėra mūsų tarpe. Ypačinga pagarbą jiems turėtų atitekti sulaukus brandesnio amžiaus, bet vis dar nesiskiriant su savo pašaukimu. Tapatiria jie patys, kad jų nemigo naktys ir kūrybinis nerimas nenuėjo veltui: juos suprato ir įvertino tie, kuriems jie visą savo gyvenimą skyrė.

Baigiant norėtusi pastebėti, kad šiomis dienomis savo 80-ties metų amžiaus sukakties sulaukia du mūsų literatūros veteranai - rašytojas Vytautas Alantas ir Stasys Santvaras, kuriems dar daug šviesių ir kūrybingų metų linki Dirva.

Lietuvos Vyčiai ir jų veikla

EMILIJA ČEKIENĖ

pradėtą eiti lietuvišką kelią svetur, nes čia gimus ir svetimas mokyklas lankius jiems truko lietuvių kalbos. Bet lietuvių jie neišsižadėjo, tik rado savo skirtingą tautinį kelią ir tęsė tėvų pradėtą darbą lietuvių ir anglų kalbomis įsteigę savo organizaciją Lietuvos Vyčiai, kurioje ir šiandien telpa jauni ir seni ir yra bene gausiausia narių skaičium ir vieningiausia veikloje.

Kai dabar nuolat girdime beviltiškus pasisakymus dėl pasitraukiančios dabartinės mūsų kartos ir nesidominčiu jaunimu tęsti tėvų pradėtą lietuvių darbą, tai pažvelgus į Lietuvos Vyčių programą atrodo, jog nėra ko nusivilti ir šiai išeinančiai kartai, tik reiktų rodyti jaunimui vieningos ir nuoširdžios veiklos pavyzdį, bet ne viens kito organizacijų niekinimu, kaip šiuo metu vyksta.

Plačiau apie Lietuvos Vyčių veiklą pasisako centro valdybos pirmininkė Loreta Stukienė savo žodyje 96-to skyriaus 50 metų veiklos minėjime, Dayton, Ohio, balandžio 24 d. Mario viešbutyje.

Nors oficialiai švenčiame Vyčių 96 skyriaus "nuolatinių" veiklos 50 metų sukaktį, iš tikro vyčiai Dayton daug anksčiau atsirado...

1916 m. balandžio mėn. vyčių organizacijos eilėse jau buvo per 4000 narių. Dayton susiorganizavo 96-tas skyrius, pradėdamas savo veiklą su 23 nariais. Skyrius buvo veiklus maždaug penketą metų, iki 1921 m. . .

1932 metai buvo itin tautinio pasididžiavimo metai Amerikos lietuviams. Jack Sharkey tapo sunkiųjų kumštinių pasaulinio čempionas; Darius ir Girėnas užsimojo padaryti istorinį skridimą skersai Atlanto. . . O Dayton, švento Kryžiaus

parapijos lietuviai perorganizavo Lietuvos vyčių skyrių ir vėl įsijungė į Vyčių organizaciją su tikslu puoselėti lietuvišką kultūrą ir sustiprinti savo katalikišką tikėjimą.

96-to skyriaus istorija yra perdėm komplikuota ir įvairiašakė, kad galėčiau čia pateikti visų smulkmenų šį vakarą, vis tiek, skyriaus istorija yra pasigėrėtina, tikrai laikosi mūsų šūkiu: "Dievui ir Tėvynei!" Per ilgą 96-to skyriaus gyvavimą, vyčiai surinko tūkstančius dolerių lietuvių kultūriniais, politiniams bei religiniams reikalams. Jie buvo tas švento Kryžiaus parapijos ramstis, kuris nuolat teikė moralinę ir medžiaginę paramą.

(Nukelta į 4 psl.)

LRD PASISAKYMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

ristais, paniekinusiais lietuvių tautos didžiąsias politines, tautines ir dvasines vertybes, kukaliais ir diršm teršiančiais mūsų kultūrą.

Mes tikime, kad tautos kelių gologotoje literatūrinės ir apskritai kultūrinės vertybės, kaip praeityje, taip ir dabar tebėra pačios pajėgiausios dvasinei stiprybei išlaikyti. Taip pat jos yra reikšmingiausias veiksnys tautai nelaisvėje gyvai išlikti ir galiausiai vėl prisikelti, kai tam susidarys palankios sąlygos.

Ir tikime, kad tokios sąlygos susidarys. Milijonai Kremliaus pavergtų tautų drauge su mumis nerimsta, maištauja stiprina viltis priartinti išsilavinimo metą.

Deja, skaudūs sunkumai nepranykę, rytojaus akiračiai vis dar apsiniaukę, regime savųjų gretų užsienyje retėjimą. Tad ryžtamės tvirčiau tęsti lietuvių rašytojų ilgaamžę tradiciją: - ir toliau aukotis kūrybiniam darbui, semtis stiprybės iš praėjusio amžiaus didžiųjų lietuvių ar lietuviškos kilmės idealistų.

Gyvenimas vėl parūpino šiandieninį pavyzdį. Nobelio premijos laureatas, Lietuvos žemės draugingas sūnus, Česlovas Milošas, neseniai reiškė pasitenkinimą spaudos komentarais, kad jam "pasisekė savo gimtąjį kraštą idėti į pasaulinės literatūros žemėlapi, kartu liūdydamas, kad gimtoji Lietuvos šalis jam vis tebėra arčiausia širdžiai, jo poezijai ir instinktais.

O didysis lietuvių tautos atgimimo dainius Maironis jau 1887 metais drąsino savuosius:

Didžios nelaimės spaudžia
tėvynę,
O priešas laukia jos prapuo-
limo...

Tačiau tėvynė dar neprazu-
žuvus,
Nušvis jos vėliai garbė spin-
dėjus.

LRD

Daugiau apie suvažiavimą bus kitame nr.

Rašytojai Gaučys, Santvaras, Brazdžionis, Gustaitis ir Raila LRD suvažiavime Clevelande petraukus metu.

J. Garlos nuotr.

LIETUVOS VYČIAI IR JŲ VEIKLA

(Atkelta iš 3 psl.)

Net aš galiu prisiminti, kad 96-tas skyrius paruošė daug, daug veikėjų, kurie pasireiškė visuotinėje, apskrities ar skyriaus plotmės... 96-to skyriaus gabumais gėrėjosi junjorai, sen draugiai, kultūros komitetas, VYTIES žurnalas.

Šeimyninė orientacija skyriuje buvo Daytono vyčių stiprybės šaltinis ir, gal būtų galima juo išaiškinti skyriaus pasisėkimą. Svečiui nereikia susipažinti su daugel pavardžių, kai atvyksta pas Daytono vyčius. Atrodo, kad visi veikėjai yra susigiminiavę. Tat, jei susitinki su "Petkum", "Skužu", "Ambrose" (Ambraziejum) ir keliais kitais gentivardžiais, tai būsi susidūręs su beveik visomis šeimynomis skyriuje. Tikrai yra nuopelnas 96 skyriui, kad jo veikloje reiškiasi tiek daug giminių, kad tėvai ir vaikai, broliai ir seserys, visi veikia drauge, vieningai. Nenuostabu, kad šis šeimyniškas artimumas privedė prie 96-to skyriaus vadovavimo jaunųjų vyčių veikloje, kad skyriuje yra tiek daug veiklių jaunų žmonių, ir kad draugybės nariai, t. y., vyčių nelietuviai vyrai ar žmonos beveik taip pat reiškiasi (kai kuriais atvejais jie net veiklesni) kaip grynakraujiai lietuviai!

Žodžiu, Lietuvos vyčiai Daytono, kaip ir kitur, yra idėję daug darbo, laiko, jėgos ir išlaidų, kad vyčių siekiai būtų puoselėjami. Gal kas nors užklauso: "Kokiems galams užsiimti lietuviška veikla? Juk, ypač, kai daug lengviau įsiliesti į Amerikos sutirpimo katilą? Kodėl mes taip stengiamės išlikti 'kitoniškais'?"

"Tirpimo katilo" teorijos dienos jau pradingo. Šiandien, negalima žiūrėti į Ameriką, kaip į tautybių "sutirpimo katilą" išvadą, o kaip į gražią "mozaiką",... kur kiekviena tautybė, kiekviena kultūra yra blizgantis ir kitoniškas brangakmenis, kuris prisideda prie blizgančių brangenų derinio.

Šiandien vis daugiau žmonių domisi savo "šaknimis", t. y. kilme. Neužtenka pripažinti savo amerikinės pilietybės... Nori pripažinti savo gilesnes šaknis... Kodėl esi toks, koks esi. Tavo lietuviškas paveldas, kultūra, genos — tai verti pasididžiavimo. Kodėl tas ypatybes reikia neslėpti? Leisk pasauliui žinoti, kas tu iš tikrųjų esi! Būdamas Lietuvos vyčių narys, tu turi reta galimybę priklaustyti prie rinktinės Amerikos lietuvių katalikų grupės, kuri žino, kas ji yra! Atpažindamas savo tautinės - etninės kultūros

stiprybes ir silpnybes ir sugebėdamas jas išlyginti, tau susidarys sąlygos tapti laimingesniu žmogumi!

Būdami Lietuvos vyčių nariai, mums dažnai primename, kokie mes laimingi, paginus su giminėmis Lietuvoje, ir kad galime reikštis organizuotai giminėms padėti. Kaip visuotinės organizacijos nariai, kalbame su galingu balsu, kuris skleidžia mūsų kultūrą ar guodžia mūsų nuskriaustą giminaitį. Per Lietuvos vyčių veiklą, mes visi įgijame daug naujų draugų, draugų su panašia patirtimi, panašiomis tradicijomis, su tomis pačiomis ietuviškomis genomis, ir daugelis iš mūsų — įskaitant ir mane — randame savo gyvenimo palėdovą Vyčių eilėse.

Bet kai mes pripažįstame, kad turime gerą siekimą, ką mes darome? Sau paplojame per petį ir vėl ramiai atsilošiamo? Mums garbė priklausyti prie vienintelės visuotinės Amerikos lietuvių katalikų organizacijos... nuo mūsų priklauso tos organizacijos išlaikymas, augimas, klestėjimas.

Mūsų pareiga yra apšviesti visus Amerikos lietuvių ir jų žmonas bei vyrus apie Lietuvą, jos kultūrą, ir jos palikimą, kad jie galėtų rimtai prabilti apie Lietuvos istoriją, lietuvių kalbą, ir apie lietuvių likimą anapus geležinės uždangos. Kaip gi galime juos apšviesti? Reikia juos įtraukti į mūsų organizaciją ir paskatinti jų veiklumą.

Užsibrėžkite, kad Jūsų susirinkimai turėtų turėti lietuvišką žymę... Amerikiečių Elks, CYO, ar American Legion irgi turi socialinius pobūvius, paskaitas, renginius, ir t.t. Bet, kaip Lietuvos Vyčiai, Jūsų susirinkimas privalo turėti savo darbotvarkėje pašnekės apie Lietuvos reikalus, mūsų gražią kalbą, istoriją, ir tradicijas. Duokite skyriaus nariams gerą priežastį priklaustyti prie "lietuviškos" organizacijos...

Išleikite iš savo siaurų ratelių ir patalkinkite kaimyninėms apylinkėms suorganizuoti Lietuvos Vyčių skyrius. Daugel atvejų, juos tik reikia paraginti... Pajieškokite lietuvių bičiulių kaimyniuose miestuose ir pasiūlykite savo — ar Vyčių Centro Valdybos paslaugumą juos apšviesti apie vyčius.

Ir nebijokite paskelbti pasauliui apie mūsų veiklą. Lietuvių spauda, kaip ir vietinė amerikiečių spauda laukia žinių apie įdomius užsimojimus... Spaudą reikia painformuoti. Tad, netupėkite po "kuklumo uždanga", pasidalinkite savo įspūdžiais su spauda.

Svarbiausia, užtikrinkite Lietuvos Vyčių ateitį, įtraukite vietas jaunimą į veiklą. Daytono vyčiai tegali didžiūotis savo junjorų programa... kuri per eilę metų įjungė inteligentiškus ir veiklius jaunuolius į skyrių. Tęskite tą gražų darbą toliau, duokite jaunimui atsakingas pareigas ir pripažinimą, kad jis nenustotų mylėjęs savo kultūrą.

Pagaliau, per 50 metų Lietuvos Vyčių organizacija padėjo Jums ir kitiems Daytono lietuviams surasti savo vietą tarp tų įvairių kultūrų, kurias vadiname Amerika. Būkite ištikimi organizacijos idealams, jos šūkiui: DIEVUI IR TĖVYNEI. Sustiprinkite pasiryžimą dirbti sunkiau, puoselėti lietuvių kultūrą, remti Lietuvos kovą dėl laisvės, ir branginti savo katalikų tikėjimą.

BRITAI IŠLIPO FALKLANDE...

(Atkelta iš 1 psl.)

vai, iš jų kai kurie padarė po kelis užskridimus tą dieną. 14 jų buvo numušti. Tačiau iš savo pusės jie paskandino naują britų 1977 metais tarnybon priimtą 2400 tonų fregatą Ardent ir sužalojo dar 4 laivus.

Šeštadienį britai pranešė dar apie 4 argentieniečių skridimus, kurie tačiau nepadarė nuostolių. Vienas iš puolančių lėktuvų buvo numuštas.

Išsikėlusius britų daliniams į rytiniame pakrašty esančią sostinę Stanley yra per 40 mylių. Į ją neveda joks kelias, yra tik takas. Jei britai patrauktų į Stanley, galėtų pasiekti antradienį. Britų marinai yra ištreniruoti panašiose sąlygose esančiose bazėse Islandijoje ar šiaurinėje Norvegijoje.

Sekmadienį vakare britai buvo patenkinti savo pasisėkimais, tuo tarpu Argentina pradėjo diplomatinę ofenzivą paliauboms paskelbti. Britai jos nenori, nebent ji numatytų Argentinos dalinių iš salų pasitraukimą.

Kol kas britai dėl savo 2 fregatų paskandinimo ir nelaimingo atsitikimo su helikopteriu, kada žuvo 20 karių, viso labo užmuštais neteko 60 karių. Argentiniečių nuostoliai kelis kartus didesni.

Vietos gyventojai išsikėlusius britus, kiek britų charakteris leidžia, sutiko džiaugsmingai. Jei britams pasiseks salyną išvaduoti, prieš falklandiečius atstos klausimas, ką toliau daryti?

Vienu ar kitaip jų saugumas, norint išvengti paskutiniųjų įvykių pasikartojimo, turi būti kaip nors sutartas su artimiausiu kaimynu — Argentina.

Politiniai stebėtojai ma-

laiškai Dirvai

MOTERŲ BALSAS

Lietuvių Moterų Klubų Federacija atsižvelgdama į VLIKo ir ALTos spaudoje paskelbtas gaires palaikant ryšius su okupuotos Lietuvos gyventojais, pripažįsta, kad tie ryšiai turėtų plėstis tik su pavergtais žmonėmis, bet ne su okupanto vietininkais. Kartu pabrėžia, kad naudojantis Tėviškos draugijos kvietimais ir privilegijomis vykstant į pavergtą tėvynę, paniekinami 1966 ir 1974 metų lietuvių veiksmų konferencijų principai, kurie perspėja, kad palaikant ryšius su pavergtos Lietuvos gyventojais reikia būti apdairiems, nesisieisti į draugystes su okupanto patikėtiniais, kad jie nepanaudotų tų susitikimų sovietų propagandai, siekiančiai pakenkti lietuvių tautos pastangom išsivaduoti iš okupacijos ir atgauti savo nepriklausomybę.

LMKF primena, kad nuvykusiem į pavergtą Lietuvą per KGB agentūrą — Tėviškos draugiją tenka atsidurti tos draugijos agentų globon, leisti būti mulkinamiems, paklusti ir neprieštarauti KGB propagandai. Lietuvos okupantas Tėviškos draugijos lūpomis skelbia pasauliui, kad užsienio lietuviai atsilankę į savo gimtąjį kraštą viskuo sužavėti, džiaugiasi dabartine Lietuvos pažanga, kuri atsirado Sovietų Sąjungos dėka.

Ar neskaudu pavergtam

no, kad dabartinė Argentinos vyriausybė pralaimėjimo pergyventi negalės. Deja Argentinoje nėra pakankamai populiarių politikų, kurie galėtų sudaryti naują vyriausybę. Didžiausia partija ir toliau pasilieka peronistai, bet ir jie neturi populiarių vadų.

lietuviui kovojančiam pagrindėje, okupanto persekiojamam, kad lietuviai atvykę iš laisvų kraštų smagiai praleidžia laiką su Tėviškos draugijos viršininkais, naudojasi jų privilegijomis, leidžiasi į kalbas su "Gimtojo Krašto" korespondentais, kurie tuos pokalbius panaudoja mūsų išėivijos kompromitacijai.

Kai LMKF 1980, 1981 metais savo pareiškimais spaudoje pasisakė prieš Tėviškos draugijos organizuojamas ekskursijas į pavergtą Lietuvą, keli veikėjai į tai reagavo kritiškais straipsniais, tokiu būdu paskatindami jaunimą keliauti į pavergtą Lietuvą su Tėviškos draugijos ekskursijomis ir dar daugiau, jie spaudoje pasistengė paraginti mūsų jaunimą vykti į Tėviškos draugijos organizuojamus lituanistikos kursus Vilniuje. Okupanto pagrindinis tikslas yra infiltruoti laisvojo pasaulio žmogų. Tam jie naudoja įvairiausias priemones. Jei gu Sovietai sumulkinio ir sukompromitavo tokį teologą kaip Billy Graham, tai turime susirūpinti kokiame pavojų atsiduria mūsų dar trapus jaunimas, patekęs į Tėviškos draugijos globą.

Šia proga LMKF sveikina ir užgria Australijos Lietuvių Bendruomenę už padarytą drąsų lemiančios reikšmės turinį nutarimą dėl bendravimo su okupanto siunčiamais agentais kelti nesantaiką Australijos lietuvių tarpe.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija

• PERKANT IR PARDOJANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Pagerbtas didysis tautinio atgimimo dainius Maironis

Chicagoje, 1982 m. gegužės 16 d. iškilmingai paminėtas lietuvių tautinio atgimimo dainius Maironis, drauge dramaturgas, pirmojo Lietuvos istorijos vadovėlio autorius, ilgametis Kauno kunigų seminarijos rektorius. Minėjime dalyvavo apie 400 asmenų, daugumoje vyresniosios kartos lietuvių. Visa minėjimo programa sudaryta ir atlikta darniai ir reikiamame lygyje. Minėjimą rengė Korp! Neo-Lithuania Chicagoje, vadovaujant fil. dr. Leonui Kriaučeliūnui.

Minėjimą pradėjo ir pasigerėtinai sklandžiai (ir tvarkos, ir kalbos! požiūriais) pravedė Vida Jonušienė-Kriaučeliūnaitė, Korp! Neo-Lithuania vyr. vald. narė.

Kviečiamas paskaitininkas poetas Stasys Santvaras. Jo mintys ir Maironio asmens bei kūrybos aptarimas, būtų tiksliau vadinti ne paskaita, o studija. Joje minima kitų autorių, kritikų Maironio vertinimai, o priede papildomi paties Stasio Santvaro pažintimi ir pažiūra. Kitu paskaitininku buvo kun. dr. Pranas Gaida. Šis, nelyginant dailininkas, nupiešė klausytojams Maironio, kaip teologo, Petrapičio Dvasinės Akademijos profesoriaus (1894-1909) ir Kauno Kunigų seminarijos rektoriaus (1909-1932) vaidmenį ir milžiniškus nuopelnus, mūsų dvasininkų mokyme bei auklėjime. Patį Maironį kun. Gaida vadino Lietuvos kunigu, mat jis visą gyvenimą nėra buvęs parapijos kunigų ar klebonu.

Abi paskaitos neabejotinai vertos ir, manau, bus periodikoje paskelbtos, todėl čia nesistengiu daryti jų santraukas.

Antroje minėjimo dalyje buvo atlikta meninė programa, koncertas. Koncerto programoje buvo atlikta daugelis Maironio sukurtų eilių, žodžių, kuriems melodijas parengė kompozitoriai: Mano gimtinė, muzika A. Kačanausko, Užtrauksim naują giesmę, broliai, — Naujalis, Burtai, — Naujalis, Ar skauda man širdį? — Vl. Jakubėno ir kt. Keletą kitų autorių dainų ir šias atliko solistai Roma Mastienė ir Algis Brazis, pavieniui ar duetu. Akompanavo muzikas A. Jurgutis. Įtarpoje muzikas A. Jurgutis paskambino M. K. Čiurlionio "Preliūdą".

Visi trys menininkai publikos buvo šildai sutikti, o kiekvieną atliktą dainą lydėjo ilgi plojimai.

Programos vedėjos pakviesti visi minėjimo dalyviai sustoję, solistams Romai Mastienei ir Algirdui Braziui vedant, o muzikui Jurguiui akompanuojant, pakilia nuotaika sudainavo "Lietuva brangi" pirmuosius punktus. Minėjimą

LST korp! vyr. vald. sekretorė Vida Jonušienė praveda iškilmingą korp! garbės nario poeto Maironio-Mačiūlio paminėjimą Jaunimo Centro salėje, Chicagoje, gegužės 16 d.

V. A. Račkausko nuotr.

trumpu žodžiu baigė Linas Regis, Chicagos neolituonų valdybos pirmininkas.

Po minėjimo, kone, visa

publika nusikėlė į Jaunimo Centro kavinę ir ilgiau paskiromis grupėmis pasikalbėjo prie kavos ir užkandė-

Poeto Maironio paminėjimo programos atlikėjai prie poeto portreto Jaunimo Centro salėje, gegužės 16 d. Iš kairės: muzikas Aloyzas Jurgutis, paskaitininkai kun. dr. Pranas Gaida ir poetas Stasys Santvaras bei solistai Roma Mastienė ir Algirdas Brazys.

V. A. Račkausko nuotr.

lių. Rūpestingai svečiams ir viešnioms patarnavo jaunieji neolituonai-ės.

Čia dr. L. Kriaučeliūnas įteikė Stasiui Santvarui, švenčiančiam 80-jį gimtadienį, prasmingą dovaną — medžio plokštę ant kurios matomos abi pusės Lietuvos

kariuomenės kūrėjo savanorio medalio ir kario galva su šalmu bei įrašu, buvusi Nežinomo Kareivio paminkle, Karo muziejuje, Kaune. Čia kalbama kopozicija — neolituono skulptoriaus Petro Vėbros darbas.

(mv)

Kai du fotografai susitinka, trečias nufotografuoja. Nuo-
traukoje Dirvos foto bendradarbiai Zigmas Degutis ir Vytautas A. Račkauskas Maironio paminėjime.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

• Poezijos dienos Chicagoje įvyks š. m. gegužės 28-29 d. d. Jaunimo Centre. Pradžią 4 val. p. p. Šiomet poezijos dienos skirtos Maironio ir Brazdžionio sukaktims atžymėti.

• Albertas Misiūnas, VKL S-gos cv pirm., praneša, kad Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos leidinyje "Rytų Lietuva" 13-tame puslapyje, 13-15 eilutėse nuo viršaus parašyta — "Lietuvos Tyrimo Instituto nuostojo veikės" — TAI KLAIDA — Lietuvos Tyrimo Instituto veikė ir tebeveikia.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
D I R V O S
PRENUMERATĄ

Dalyviai drauge su programos atlikėjais gieda Maironio "Lietuva Brangi..." poeto Maironio paminėjime, JC salėje gegužės 16 d. Chicagoje.

V. A. Račkausko nuotr.

Lituanistikos katedra

ANTANAS JUODVALKIS

PLB valdybos pasirašytoji sutartis su Illinois universitetu, Chicagoje, steigti Lituanistikos katedrą, įpareigoja lietuvius per 5 metus surinkti 600,000 dol., o universitetas pridėti 150,000 dol. Pagrindinis 750,000 dol. kapitalas būtų neliečiamas, o naudojamos tik palūkanos, kuriomis būtų apmokama profesoriaus alga, raštinės išlaidos ir telkiama lituanistika. Surinkus pusę sumos, katedra pradės veikti. Tai bus pirmoji tautybių humanitarinių mokslų katedra šiame universitete ir pirmoji lituanistikos katedra laisvajame pasaulyje.

Nuo ateinančių mokslo metų pradžios susijungia Chicago Circle su Medical Centru ir vadinsis University of Illinois at Chicago, kuriame bus apie 25,000 studentų, iš jų apie 300 lietuvių. Universiteto metinis biudžetas siekia 344 milijonus dolerių, apima 163 akurus žemės plotą su 66 pastatais. Naujai pastatytoji Illinois universiteto Chicagoje ligoninė turi 700 lovų ir yra viena iš didžiausių kompleksų visoje JAV.

Lituanistikos katedra sutartimi garantuota visiems laikams ir palūkanos bus naudojamos tik lituanistikos studijoms, mokslo priemonėms, stipendijoms. Lituanistikos katedra lietuvių visuomenei suteiks svarbų prestižą ir politinį statusą Amerikos visuomenėje bei akademiniame pasaulyje.

Illinois universitete yra lituanistikos programa, bet katedros kursai bus aukštesnio lygio, kur bus galima įsigyti lituanistikos magistrą ir doktoratą. Yra daug lietuviškų institucijų, tačiau katedra sudarys są-

lygas profesoriui dirbti pilną laiką lietuviybės reikams akademinei plotmėje.

Sunku atspėti, kada atsirastų studentų, norinčių studijuoti lituanistiką, bet jų gali būti, nes yra bakalauro siekiančių ir lituanistiką pasirinkusių pagrindine ar šalutine mokslo šaka. Katedros profesoriaus vieta nesurišta su studentų skaičiumi. Nesant studentų, profesorius galės pilną laiką dirbti lituanistinių tyrimų ir studijų srityse. Iki šiol visi mūsų specialistai lietuviškąjį darbą atlieka atostogų ar laisvalaikio metu.

Spaudoje paskelbta, kad grupė lietuvių įsteigė "Lituanistinio tyrimo ir studijų centrą" ir prašo visuomenės bei fondų paramos. Mūsųose dažnokai pasitaiko, kai vieni ką suplanuoja ir pradeda projektą vykdyti, tai kiti pasišauna steigti panašią instituciją ir vilioja rėmėjus. Pavyzdžiu gali būti ir informacijos centrai. Kai New Yorke pradėjo įsibėgėti kun. K. Pugevičiaus vadovaujamas lietuvių informacijos centras, tai kiti Los Angeles mieste įsteigė Baltų laisvės lygą ir visuomenę prašo juos remti. Ar ne geriau būtų buvę visas negausias jėgas sutelkti vienoje vietoje ir informaciją plėsti. Panašių pavyzdžių yra ir daugiau. Naujo centro steigimas yra kelių ar keliolikos žmonių užgaida. Panašiomis sąlygomis dirbančių yra daugiau institucijų ir niekas neneigia jų reikalingumo ar reikšmės, bet klausimas vis tiek lieka neišspręstas: iš kur gauti lėšas ir patalpas? Nuolatinėmis aukomis laikinai bus galima padengti nuomos ir kitas smulkesnes išlaidas, o nuolatinį tinkamų patalpų klausimas

taip ir lieka neišspręstas (Alkos muziejus?).

Lituanistikos katedrą įsteigus, bus nusimanantis žmogus, pilnai atlygintas ir galės dirbti pilną laiką. Prie katedros veiks studijų centras, kuriame bus kaupiama lituanistikos medžiaga. Tai bus ne mėgėjiškas, bet akademine disciplina pagrįstas darbas. Universiteto vardu leidžiamos knygos ar atsakymai į komunistinius iškreipimus ar prasimanymus įgaus didesnę svarbą. Dabar mes plūšame ir erzeliu keliame savųjų tarpe, o kiti mūsų nenori girdėti.

Kai Lietuvių Fondas surinko pustučio milijono dolerių, kai didžiuliuose lietuvių sąskrydžiuose išleidiama milijoninės sumos, kai nuspręsta reikšmingas ir išlaidingas projektas įvykdyti, reikalaujant visų talkos ir paramos, atsirado nauji siūlymai, gal nemažiau reikšmingi ir reikalingi, bet atidėtinai kol bus įvykdytas pirmasis projektas.

Ne visi pritarė lituanistikos katedros steigimui, bet nutarus, tenka nusilenkti daugumos valiai ir projektą vieningai vykdyti, nes to reikalauja esama padėtis.

Suprantama, kad surinkti tokią didelę sumą nebus lengva, todėl reikėtų visiems šį projektą paremti ir įgyvendinti.

PLB valdyba sudaro komitetą, kuris rūpinasi Lituanistikos katedros finansų telkimu. Šiuo metu finansų komitete dirba šie žmonės: pirm. Stanley Balzekas, jr., vicepirm. inž. Vytautas Vygantas, vicepirm. Irena Baleišienė (dirba IU Biznio administracijos fakultete), išd. Povilas Kilius, sekretorė Vanda Aleknienė, nariai — Audronė Tamošiūnaitė (inform.) ir dr. Algis Paulius.

Komitetas jau paruošė ir išsiuntinėjo lietuviams artį 4,000 laiškų, informojančių apie Liet. katedros įsteigi-

mą ir prašančių paremti savo auka. Atskirai kreipiamasi į Illinois universiteto alumnus, prašant savo auka prisidėti prie Lit. katedros steigimo įgyvendinimo. Skaičiuojama, kad vien tik Illinois universitetą — Chicagoje ir Urbanoje yra baigę keli šimtai lietuvių, tvirtai ekonomiškai įsikūrusių. Jie turėtų jausti pareigą lituanistikos studijas paremti ir bent per 5 metus po tūkstantinę įnešti.

Šviesūs lietuviai, sudarydami testamentus turėtų skirti tam tikrą sumą Lituanistikos katedrai (testamentuose įrašytinas toks pavadinimas: Lithuanian World Community Foundation, Chicago, Ill.).

Lituanistikos katedros finansų telkimo klausimais informacinis susirinkimas įvyko š. m. gegužės 15 d. PLB būstinėje, Jaunimo Centre. Šiuo metu daug darbo įdeda ir laiko pašvenčia komiteto narės: Vanda Aleknienė, Irena Baleišienė ir Audronė Tamošiūnaitė. Jos painformavo, kad š. m. birželio 4 d. (panktadienį), 7:30 val. vak. šaulių namuose (2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. 60632) šaukiamas visų lietuviškų organizacijų bei klubų vadovy-

bių susirinkimas, kuriame bus pasidalinta mintimis apie Lituanistikos katedrą. Be kitų šiame susirinkime dalyvaus ir Illinois universiteto Chicagoje atstovas prof. dr. N. Moravcevič.

Šiame susirinkime bus paminėta pirmoji šimtą tūkstantinę sutelkta suma ir pirmiesiems aukotojams įteikta padėkos lankštai.

Po susirinkimo vaišės. Įėjimas nemokamas.

Aukotojai skirstomi į šias grupes:

- aukotojas iki 100 dol.
- rėmėjas 101-500 dol.
- mecenatas 501-1000 dol.
- garbės mecenatas 1001 ir daugiau.

Paskutiniu metu Lituanistikos katedrai po 1000 dol. pinigais ir pasižadėjimais aukojo: urugvajiečiai — Romas Mačanskas, Gividas Mačanskas ir Algirdas Vitkauskas, amerikiečiai — dr. Rimvydas Šilbajoris ir ponis XY iš Chicagos. Katedrai paaukotos sumos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių (IRS).

Lietuvių geras vardas prašosi padarytą susitarimą garbingai išpildyti ir sutartą sumą Lituanistikos katedrai surinkti.

"Amber Holidays"

1982 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Maskva/Vilnius:	rugpiūčio 18 — \$1350.00 (su Ryga)
birželio 2 — \$1135.00	rugšėjo 6 — \$1171.00
birželio 16 — \$1135.00	rugšėjo 15 — \$1045.00
liepos 5 — \$1165.00	rugšėjo 27 — \$1082.00
liepos 19 — \$1135.00	spalio 6 — \$ 995.00
rugpiūčio 4 — \$1135.00	gruodžio 27 — \$ 995.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos ir informacijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Įstaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Registered Ohio Travel Agent #TA0324

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS

PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenim ir grupėm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

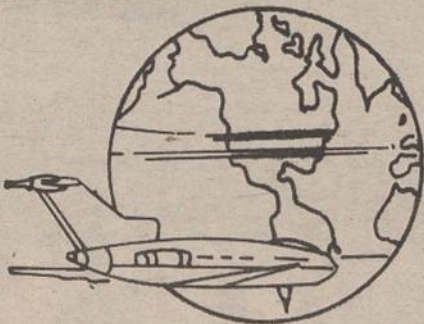
Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

JAUNIMO CENTRO VEIKLA

Chicagos lietuvių Jaunimo Centras priklauso tėvams jėzuitams, bet už vieną dolerį yra išnuomotas pasauliečių sudarytai, ne pelno siekiančiai korporacijai. Jaunimo Centrai išlaikyti ir prižiūrėti, metinis narių susirinkimas, išrenka trims metams 12 narių tarybą. Kiekvienais metais perrenkama trečdalis tarybos narių. Jaunimo Centrai administruoti taryba pakviečia valdybos pirmininką, kuris sudaro 5 asmenų valdybą.

Jaunimo Centro narių metinis susirinkimas įvyko š. m. gegužės 16 d. savosios pastogės apatinėje salėje. Susirinkimą atidarė ir pravedė tarybos pirm. dr. Jonas Račkauskas, o sekretoriavo Pranė Masilionienė. Žodį tarė tėvų jėzuitų namų vyresnysis kun. Juozas Vaišnys, S.J. Tarybos darba aptarė pirm. dr. J. Račkauskas. Džiaugėsi tarybos ir valdybos narių gražiu sutarimu ir darniu bendradarbiavimu. Platesnį pranešimą padarė valdybos pirm. Irena Kriaučeliūnienė, vadovaujanti valdybai nuo Jaunimo Centro perleidimo pasauliečiams. Praėjusiais veiklos metais valdybą sudarė: pirm. Irena Kriaučeliūnienė, vicepirm. finansams — Henrikas Laucius, sekretorė Alė Steponavičienė, išdininkas Viktoras Diminskis ir narė informacijai — Birutė Jasaitienė. Visa valdyba dirba be atlyginimo. Didelę talką teikia JC moterų klubas, vadovaujamas Salomėjos Endrijonienės. Valdyba samdo 5 tarnautojus, kurie už menką atlyginimą atlieka švartos palaikymo ir kitus darbus.

Jaunimo Centras sarašuose turi 657 narius, bet tik pusė jų susimoka nario mokesčių. Iš išsiųstų 1000 laiškų, kviečiančių įstoti Jaunimo Centro nariais, atsiliepė vos 11%. Valdyba patvarkė, kad nario mokesčiai bus renkami už kalendorinius metus. Vestibiulyje, gerai matomoje vietoje, yra pritvirtinta bronzinė lenta, kurioje įrašomi Jaunimo Centro amžiniai nariai, paaukoję tūkstantį ar daugiau dolerių.

Finansams papildyti Jaunimo Centro administracija kiekvienais metais suruošia įvairius renginius: tradicinę vakarienę, velykinius pusryčius, koncertą, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimą (II. 16 d.) ir kt.

Praėjusiais metais buvo atlikta daug remonto darbų: atnaujinta didžioji virtuvė ir kavinė, uždengti sto-

gai, pritaikytos patalpos naujiems poreikiams ir kt. Numatoma padidinti automobiliams statyti aikštę, atnaujinti apatinę salę, kad plačiau būtų galima naudoti įvairiems renginiams. Bus vykdomi visi tradiciniai renginiai. 25 metų veiklos sukakčiai paminėti ruošiamas specialus leidinys.

Vasaros metu Jaunimo Centras bus uždarytas, bet sekmadieniais kavinė veiks.

Baigdama savo turiningą pranešimą, I. Kriaučeliūnienė dėkojo valdybos bei tarybos nariams už darnų su gyvenimą, vieningą ir našią veiklą, visiems rėmėjams už nuolatinę paramą ir talką, spaudai ir radijui už palankumą Jaunimo Centrai.

Prie Jaunimo Centro veikiančio moterų klubo pirminkė S. Endrijonienė pasidžiaugė sėkmingu darbu ir visuotinu darbų rėmimu. Klubas narės teikia paramą kitų ruošiamams pobūviams ir pačios ruošia renginius, kad gautu pelnu padėtų pagražinti Jaunimo Centrą. Paminėtina klubo pastangomis išlaikoma komisinė krautuvėlė, kurios pagalba sutelktu pelnu buvo įgyti nauji kelių tūkstančių dolerių vertės indai ir padovanoti Jaunimo Centrai.

Išdininkas H. Laucius pateikė 10 mėnesių piniginę apyskaitą, kurioje nurodyta 72,511 dol. pajamų ir 71,963 dol. išlaidų. Šiaip taip sudūrė galus.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Juozas Masilionis.

Po trumpo pasiaiškinimo, visi pranešimai buvo priimti ir padėkota valdybai už gerą Jaunimo Centro administravimą.

Į tarybą perrinkti: Henrikas Laucius ir Genė Rimkienė, o naujai išrinkti Viktoras Naudžius ir Irena Kriaučeliūnienė. Kiti tarybos nariai: Marija Ambrozaitienė, dr. Vytenis Damušis, Sofija Diugienė, Irena Kriaučeliūnienė, Karolis Milkovaitis, Leonas Narbutis, dr. Jonas Račkauskas ir Vladas Stropus.

Į revizijos komisiją iš-

Korp! Neo-Lithuania Chicagoje, penktadienį, gegužės 14 d. Lietuvių Tautinių Namų salėje pagerbė savo garbės filisterį poetą Stasį Santvarą jo artėjančio aštuonių dešimties metų gimtadienio proga. Nuotraukoje iš kairės: Korp! Neo-Lithuania pirm. Antanas Juodvalkis ir ponina, kalba Stasys Santvaras, ponina ir inž. Vaclovas Mažeika — ALT S-gos pirmininkas.

V. A. Račkausko nuotr.

Vakaras su poetu Stasiu Santvaru

MEČYS VALIUKĖNAS

Neo-Lithuania vyr. valdybos pirmininkas, sveikindamas sukaktuvininką ir visus vakaro dalyvius ir pavesdamas programą vesti fil. dr. Leonui Kriaučeliūnui. Išlenkiamos šampano taurės, nuaidi "Ilgiausių metų" linkėjimai...

Užkandžiuojama. Visi vakaro dalyviai susodinti prie U formos stalo, kaip didelė šeima, kurios kiekvienas narys jaučiasi, nežiūrint kurioje kėdėje besėdėtų, lygus su visais kitais... Niekas neskelbia iš enciklopedijų ar kitų didelių knygų Sukaktuvininko Stasio Santvaro mokslų ar kitų biografinių davinų bei datų... Visos ir visi jį skaito "mūsų Santvaru". Dr. Leonas Kriaučeliūnas vieną po kitą pakviečia sveikintojus: Vaclovą Mažeiką — Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininką, Antaną Juodvalkį — Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos pirmininką, poetą Kazį Bradūną — to paties žanro kaip ir sukaktuvininkas plunksnos žmogų ir bendradarbį, Jurgį Janušaitį — Lietuvių žurnalistų Sąjungos pirmininką, Mečį Mackevičių — DP laikmečio Pfullingeno stovykloje buvusį sukaktuvininko kaimyną ir ano meto diskusinių pokalbių bendrininką, Joną Jurkuną — pastogės kurioje vakarieniujama, statytoją ir nūdienį vadovą... Sveikintojai pareiškia gražių linkėjimų, supindami juos su praeities akimirkomis bei sukaktuvininko pėda ar pirštu įkliuvusiu jose...

Sakysim, Kazys Bradūnas gražiai prisiminė, kokį įspūdį anuo metu (1936) padarė jam, bene šeštos klasės moksleiviui, Stasio Santvaro nauja poezijos knyga "Pakalnių debesys", kiek jam Santvaro poezija turėjusi įtakos... Mečys Mac-

kevičius prisiminė kaip dirbo vlikinė komisija, kurios sudėtyje reikšmingą vaidmenį atliko Sukaktuvininkas Stasys Santvaras, malšinant tarpusavyje surizgusius Čiurlionio ansamblio narius...

Štai programos vadovas pareiškia, esą ieškojęs kalbėtojų, sveikintojų, o dabar jau turįs arti dešimties užsirašiusių kalbėti... Visuotinis nepasitenkinimas nubangavo salėje, bet netrukus, skelbiama nauja žinia, esą kalbėtojai susipratę ir iš sąrašo išsibraukę, likęs paskutinis — Linas Regis, Chicagos neolituano pirminkas. Linas trumpai pareiškia jaunimo šilta jungtį su Sukaktuvininku, prisimenant jo dalyvavimą neolituano vasaros stovyklose ir santykiavimą su jaunaisiais kolegomis-ėmis! "Lietuvoje, aš Santvaro nepažinau ir nežinau kodėl?", baigė sveikinimą į 30 metų amžiaus artėjantis jaunuolis...

Sukaktuvininkas savo žodyje dėkojo visiems dalyviams už jo prisiminimą bei dalyvavimą šiame susitikime, dėkojo kiekvienam jį sveikinusiam, prašydamas perduoti jo linkėjimus organizacijom, kurių vardu sveikino, o Linui Regiui "pavedė" jo vardu "išbučiuoti visas filijas"... Ta pačia proga Sukaktuvininkas paskaitė iš savo pastarųjų dienų poezijos: "Septyni mano miestai". Paskaitė apie pirmąjį miestą, kuriame išvydo pasaulį — Serečių ir septintąjį nūn gyvenimą Bostoną.

Šio susitikimo atminimui sukaktuvininkui įteikta Romualdo Spalio nesenai išėjusi novelių knyga su visų dalyvių parašais. Ją įteikdamas A. Juodvalkis atsiprašė, kad knyga išpekiota... bet į tai išgirdo atsakymą: "Aš kaip tik to daugiausia ir norėjau! Nuširdus ačiū!"

rinkti: Juozas Masilionis, Dalia Dundzilienė ir Nijolė Mackevičienė.

EXPERIENCED STITCHERS

We have openings for vampers, fancy stitchers, single and double needle post stitchers. Full benefit package.

Contact Personnel Department 8 a.m. to 11 a.m.; 1 p.m. to 3 p.m. (207) 883-4391

JOSEPH M. HERMAN SHOE CO., INC.

State Road Scarborough, Maine 04074

An Equal Opportunity Employer

Praeities prisiminimai ir dabartis

A.A. Vincas Meiliūnas

VYTAUTAS KASNIČNAS

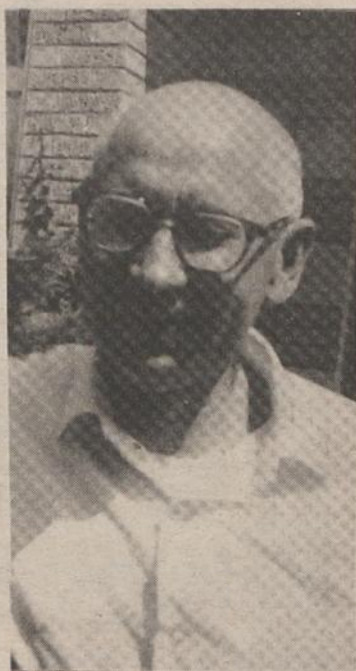
Kauno Laisvės alėjoje kvepėjo liepos ir tauškėjo žingsniai. Skubantieji išsiliėjo gatvės šoniniuose šaligatviuose, o alėjos viduriuėjo, tie, kurie ieškojo nuotaikingos atgaivos po darbo valandų, ar norėjo susitikti draugų. O ir pasimatymams, mylinčioms širdims čia buvo romantiška vieta. Vieni stovinėja būreliuose, kiti jaukiai įsitaisę suoluose, treči dairosi į kurią kavinę užsukti. Klegėjo juokas, skambėjo linksmos kalbos. O šauksmininko linksnis lyg kabėjo ant liepos šakelių ir nežinia laukė kiekvieną patinginiauti atsiradusįjį: "Vaje! vaje!, tai tu, taip seniai nematytas!"

Laisvės alėjoje aš susipažinau su architektu Vincu Meiliūnu, ir tie dienų vaizdai nepasiduoda metų sendinimui, nenuplaukia į užuomiršos dienas.

Jaunystė veržėsi tarp mūro sienų, mėlyno dangaus ir neskubančio laiko. Saulėje išnokę 22, 23 gyvenimo metai vijosi džiaugsmingas dienas. Ėjome lyg nesiekdami žemės, pakibę ore, nes tiek daug troškimų, planų, sumanymų! Ir tą menamą vakarą išgyvenau džiaugsmingai, nes po ilgo nesimatymo sutikau inž. Jurgį Mačerinską (dabar profesorį), išgirdau jūrininko Pažemecko šauksmą: "Vytautai, ar manęs nepažįsti!" Mes tryse sto-

vėjome susikabinę rankomis, lyg žado netekę. Ir vėl krito šauksmininko linksnis nuo liepos medžių žiedų, vėl naujas balsas garsų jūroje: "Vaje! Jurgi, Povilai!.." Mes matome prie mūsų būrelio atskubantį jaunuolį, kuris pasisveikinęs su jais, man paduodamas ranką pasakė: "Meiliūnas". Jurgis pridėjo: "Architektas Meiliūnas, mano gimnazijos draugas, pasvalietis". Juk ir aš dar šviežias pasvalietis, kur Medinių, inž. Petro Vileišio pradžios mokykloje atlikau keturių metų mokytojo stažą. Vyrai, kur dabar užsuksime, klausiamo vienas kito. Žmonių minioje mes stumdomės, stumdomus kiti, į mergaites nusižiūrėję, lipame kai kam ant kulnų. Kauno Teatro sodelyje skruzdėlynas. Čia labai malonu atsigaivinti spausinę arbata, pasėdėti, pasikalbėti, ar padūsauti, besigalinėjant su mergaičių žvilgsniais.

Vincas Meiliūnas! Kažkaip išskirtinai prilipo ta pavardė, vėliau per keturiasdešimt ketverius metus mus padariusius labai artimais draugais. Jis buvo draugiškas, simpatingas, mielas. Teatro sodelyje sėdėjau šalia jo, kai jis pasakojo apie naujus mokslo planus. Povilas tik buvo baigęs jūrininko mokyklą. Sutarėme atšvesti tą progą. Konrado kavinėje sutikome

A. A. Vincas Meiliūnas

nažistamas biržietes (iš Biržų). Vėl daug džiaugsmo ir triukšmo. O tokiems netikėtiems susitikimams juk ir galo, rodos, nėra. Tad ir priešaušris atskuba nelauktai. Palydėję mergaites skirstėmės lūpose su rasos lašeliais. Ir ta pavasariškai žydinti pagarba mergaitėms — buvo mūsų jaunystės puošmena.

Vincas Meiliūnas! Kitą dieną mes susitikome, kaip seni, geri draugai. Tai lyg dangaus vartų dovana, papuošta draugiškumo vainiku.

Taip mudu mindėme Laisvės alėjos taką, Konrado kavinėje su mergaitėmis susitikdavome, matėme šokantį Versalį ir Metropolį, kur užsukdavome pasigardžiuoti "vienietišku šniece", išsikalbėti apie ateities planus, kurie, apvainikuoti jaunatvės užsidegimais, buvo nepažabojami. Mudu daug kur sutarėme. Bet ir pasibarti mokėjome. O dar ir kaip! Vincas buvo priekabia kritiškas. Ne dėl to, kad erzeli parodytų. Oi ne! Jis niekados netuščiažodžiauvo, jis nepildė kiauro maišo, indamas iš tuščio. Ką jis kritikuodavo, parodydavo žinių bagažą, logišką galvą, sistemingą minčių dėstymą, dalykišką supratimą. Menas, architektūra, miestų planavimas — tai jį dominantys dalykai. Pasiūnydavome tada, kai pradėdavome politikuoti. Čia jis buvo įžvaliai kandas, nors abu buvome vienminčiai — tautininkai.

Lietuvoje Vincas baigė Aukštesniąją Technikos mokyklą. Vokietijoje — Stuttgarto universitetą. 1939 metų rudenį planavo vykti į Paryžių, kur buvo pasirengęs studijuoti urbanistiką. Mes jam ir išleistuves surengėme. Bet vietoje į Paryžių, nuvažiavo į kareivines ir pasipuošė kario uniforma. Išvykimo dienoje buvo mobilizuotas, ir, kaip priešlėktuvinės artilerijos specialistas, buvo ilgiau užlaikytas, negu kiti.

Kelerius metus, prieš išvykdamas į Vokietiją, jis buvo Tabako korporacijos fabriko vyriausias inžinierius-architektas.

Iš Vokietijos emigravo į Australiją, kur gyveno 10 metų. Čia jis pasižymėjo kaip architektas gyvenamųjų namų projektavime, prisitaikydamas prie natūralaus gamtos grožio. Su juo dirbė žinomi architektai lietuviai, jį laikė savo mokytoju. Tokiu jaunų architektu mokytoju jis buvo ir dirbdamas New Yorke, vienoje didžiausioje architektūros kompanijoje.

Iš Australijos atvyko į Chicagą. Nepatiko. Persikėlė į Bostoną, kur su šeima gyveno sesuo Irena ir jos vyras žinomas dail. Jonas Steponavičius. Jam nepatiko ir Bostonas. Kaip architektui buvo per maža erdvės. Apsigyveno New Yorke. Darbe greitai gavo paaugstinimą. Labai moderniško pastato "City Court" marmurinėje lentoje yra ir architekto Vincento Meiliūno pavardė. Kai ši didžiulė architektūrinė firma atleido daug architektų, Vincas pasiliko, nors buvo 67 metų amžiaus ir galėjo pensininkauti. Jis jai buvo reikalingas, ir paskutiniu metu ruošė ateities planus, naudojant kompiuterius.

New Yorke iki vedybų (vėliau ir vedęs apsigyveno didmiestyje) jis gyveno pačiame miesto centre, Columbus rajone. Buto nuoma labai brangi. Bet jis džiaugėsi architektūrine aplinka, gyveno tarp architektūros linijų, kurios jam teikė gyvenimo džiaugsmo. Ak, jis surado ir kitą gyvenimo džiaugsmą. Susipažino su Genovaite (SLA sekretore), vedė. Jų vedybinis gyvenimas buvo gražus, laimingas. Ir vėl skambėjo jo žodžiai, lyg girdėti tada, Kauno Laisvės alėjoje. Sužydo gyvenimo prasmę, tolimi siekiai. Džiaugėsi, lyg olimpinis nugalėtojas, laimės žodžiai liejosi upės srove. Klausydavau valandų valandas apie jo laimę.

Visuomeniniame gyvenime buvo pareigingas narys,ėjo tautininko keliu.

Vincas Meiliūnas gimė 1915 m. gegužės 4 d., Kaupų kaime, Vaškų valsčiuje, Biržų apskrityje, pavyzdingo ir stambaus ūkininko šeimoje. Mirė 1982 m. gegužės 8 d. Tą dieną netikėtai atvažiavo apsilankyti dr. Didžiulienė, Genovaitės Meiliūnienės sesuo. Buvo prisimintas ir Vinco gimtadienis. Po pietų jis nuėjo į netoliese esančią krautuvę, grįžo, ir... atsisėdo pailsėti ant laiptų. Mirė stiga, širdies liga.

* * *

Gegužės 11 d., vakare, koplyčioje buvo atsisveikinimo akademija, kurią pravedė dr. E. Noakas. Kalbėjo generalinis konsulas Anicetas Simutis, inžinierių vardu — inž. Zebelskas, SLA — kpt. Kiaunė, tautininkų — Apolinaras Vebeliūnas, "Tėvynės" redakcijos — Jo-

nas Valaitis.

Gedulingas šv. Mišias atnašavo ir prasmingų minčių pamokslą pasakė kun. Jonas Pakalniškis. Celebruotas Mišias laikė 3 kunigai.

Kapinėse apeigas atliko kun. Račkauskas. Su velioniu atsisveikino Aleksas Vakselis, kalbėjęs Atletų sporto klubo vardu.

Atsisveikinimo akademijoje ir išlydinti bažnyčioje dalyvavo labai daug žmonių, kurie netilpo koplyčioje.

Užuojauta žmonai Genovaitei, broliui agr. Jonui, gyv. Australijoje ir jo šeimai, seseriai Irenai, jos vyrui dail. Jonui Steponavičiui ir šeimai.

Kauno Laisvės alėjos mirazas sudūžo New Yorko dangoraižiuose, prisikėlusios ir klestančios Lietuvos jaunuolio užsimojimai, planai liko įrašyti marmurinėje lentoje, tarp žymių architektų, moderniame pastate, kurio viršūnė sukasi sekdama saulės spindulius. Dabar saulės spinduliai švies ir a. a. Vinco kapą.

NEW YORK

BIRŽELIO TRĖMIMŲ
MINĖJIMAS

LB New Yorko apygardos pirmininko A. Vakselio iniciatyva gegužės 7 d. buvo sukviešti New Yorko lietuvių organizacijų atstovai pasitariman Baisiojo Birželio minėjimui rengti. Posėdis įvyko Kultūros židinyje.

Nutarta minėjimą rengti birželio 13 d., sekmadienį, sekančia programa:

- Iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val.

- Akademine dalis Kultūros židinyje 3 val. p. p. Apie baisiąją tragediją kalbės dr. B. Nemickas; V. Šakals ir P. Jurkus.

Prieš minėjimą — galima bus ten pat pietauti.

Minėjimui suruošti sudarytas iš 12 asmenų komitetas.

BEVERLY SHORES

- Kęstutis Pocius, kuris turi du master mokslo laipsnius ir dirba miestų planavimo srityje, aktyviai įsijungė į Beverly Shores miestelio tvarkymo darbus. Jis pasižadėjo, kaip konsultantas talkinti vasarvietės planavimo darbuose.

- Dr. Jonas Račkauskas, gyvenęs Beverly Shores, paskirtas JAV vidaus reikalų sekretoriaus Jim Watt dviejų metų terminui Indiana Dunes National Lakeshore Advisory Commission nariu.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

KELIONĖS Į
LIETUVĄ — 1982

Speciali 17 dienų kultūrinė ekskursija su 11 dienų Lietuvoje, 3 Leningrade, 2 Maskvoje. Ši ekskursija skiriama universitetų studentams susipažinti su Lietuvos kultūrinio ir artistinio gyvenimu. Birželio 17-liepos 3\$1,679.

16 DIENŲ EKSKURSIJOS

rugsėjo 15-30 \$1,599
gruodžio 21-sausio 4 \$1,549
Kellionė: Varšuvoje 2, Vilniuje 6, Rygoje 4, Frankfurte 1.

11 DIENŲ EKSKURSIJOS

gegužės 12-22 \$1,229
birželio 2-12 \$1,229
rugpjūčio 18-28 \$1,229
rugsėjo 1-11 \$1,229
Kellionė: Varšuvoje 2, Vilniuje 6, Frankfurte 1

gegužės 27-birželio 5 \$1,229
liepos 22-31 \$1,289
spalio 7-16 \$1,199
Kellionė: Maskvoje 1, Vilniuje 6, Leningrade 2

Ekskursijų kainos bazuojamos pagal lėktuvų kainas su Lufthansa iš Bostono ir New Yorko arba Finnair iš New Yorko. Visos mūsų ekskursijos yra palydimos prityrusių palydovų iš mūsų įstaigos. Vietų skaičius ribotas. Dėl smulkesnės informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
(617) 969-1190

Daromi giminių išskvėtimo dokumentai

Kento universiteto lituanistinė programa - remtina realybė

AURELIJA BALAŠAITIENĖ

Per paskutiniuosius keletą metų mūsų visuomenė jau priprato prie milžiniškų naujų projektų, kuriems įgyvendinti reikalingos stambios sumos. Atrodo, kad nei organizatoriai, nei tų projektų kūrėjai nebijo ir optimistiškai tiki, kad tas sumas nebus sunkumų surinkti. Konkrečiai, apčiuopiamam reikalui lietuviai pasirodo dosnūs, todėl klesti Chicagos lietuvių opera, Dainava, chorai, ansambliai, išperkamos plokštelės, finansuojamos tolimos meninių vienetų kelionės, Balfas, Tautos Fondas ir kt. Todėl turėtų būti nesunku surinkti trūkstamas lėšas jau egzistuojančiai, virš dešimties metų įsitvirtinusiai lituanistinių studijų programai ir lietuviškiems archyvams Kento valstybiniame universitete. Per paskutiniuosius 12 metų nuveikta daug, o trūkstama suma tesiekia vos 20 tūkstančių.

Kento lituanistinei programai remti Clevelande yra įsteigtas specialus komitetas dr. Viktoro Stankaus iniciatyva, tam komitetui vadovaujant prof. dr. Jonui Cadzow. Tai būrelis entuziastų, kurie yra įsitikinę Kento programos pasisekimu ir lietuviškų archyvų neįkainojama verte.

1970 metais įsteigta keturių dalių lituanistinė programa iki šiol jau yra davusi pozityvių ir konkrečių rezultatų. Lietuviškasis archyvas viršija dešimtį tūkstančių atskirais pavadinimais

išliktų ateinančioms kartoms.

1972 metais buvo įvestas 14 semestro kredito valandų lietuvių kalbos kursas, kuris bus tęsiamas pastoviai be jokių išlaidų lietu-

vaitės motinos, nenuilstamai tęsia toliau, nesigailėdamas laiko, pastangų, atsisakydamas poilsio, vis ieškodamas knygų, archyvų, verbuodamas studentus ir stiprindamas lituanistinių studijų programą. Turime jam ateiti į talką.

Darbo padaryta daug. Reikalavimai maži. Kad programos pasisekimas būtų garantuotas, stipendijų fondui trūksta apie 20 tūkstančių dolerių. Tai nedidelė

je esančią lituanistikos studijų programą bei milžinišką ir vertingą archyvą. Stipendijos būtų skiriamos studentams, laisvai kalbantiems lietuviškai ir sutinkantiems siekti magistro ar doktorato laipsnių, naudojantis lituanistinių studijų medžiaga ir programa. Stipendijų fondas taip pat padės užtikrinti būsimų lituanistikos žinovų paruošimą kritiškose humanitarinių ir socialinių mokslų srityse.

Netrukus Kento lituanistinei programai remti komitetas Clevelande skelbs aukų vą, kuriame dalyvaus jauni entuziastai, spauda ir Tėvynės Garsų radijo valandėlė, tam tikslui skirdama š. m. birželio mėn. 6 dienos programą.

Artimoje ateityje skaitytojai bus informuojami apie vąjaus eigą ir suvenyrus, kurie bus įteikti aukotojams. Tuo tarpu gerai apsvastykime tai, kad Kento lituanistinė programa yra atsiekus daug, o reikalavusi labai mažai.

Ta pačia proga būtų gražus mostas ir iš mūsų didžiųjų organizacijų ir veiksmų pusės, jei Kento lituanistinei programai remti parodytų didesnę dėmesį. Vietinės mūsų institucijos, dažnai aukojančios kultūriniam reikalams, yra skatinamos prisidėti prie vąjaus pasisekimo ir reikiamo lėšų sukėlimo. Tačiau Kento lituanistinė programa nėra vietinis reikalas. Ją turėtų remti plačioji mūsų visuomenė toli už Clevelando ribų, kaip kad Clevelando lietuviai gausiai remia įvairius fondus ir projektus kitose mūsų kolonijose.

Kent universiteto lituanistikos centro talkininkai vieno posėdžio metu. Iš kairės: P. Alšėnas, dr. D. Tamulionytė, dr. John Cadzow, dr. J. Kavaliūnaitė, P. Luiza ir A. Balašaitienė.

J. Garlos nuotr.

mais tomų, kurių tarpe yra retų ir senų leidinių. Tai bene pati didžiausia lietuviškos periodikos ir knygų kolekcija už Lietuvos ribų. Taip pat saugojami daugelio organizacijų archyvai ir privačių, iškilų lietuvių raštų kolekcijos. Periodika yra mikrofilmuojama, kad

visškai visuomenei. Tolimesnėms studijoms yra lituanistinių studijų programa su 32 valandomis kreditų. Baigusieji šią programą gauna specialų lituanistinių studijų pažymėjimą ir tuo pačiu išpildo humanitarinių ir griežtųjų mokslų kolegijų reikalavimus svetimų kalbų ir socialinių mokslų srityse.

Šių programų ir archyvų dėka buvo įsigytas vienas doktoratas ir trys magistro laipsniai, moksliniam darbams pasirinkus lietuvišką temą.

Šalia to, visa lietuviškoje archyvuose esanti medžiaga kompiuterių sistemos pagalba yra pasiekiamą 3000 atskirų institucijų. Iš esamos statistikos aiškėja, kad lietuviškai medžiagai paklauskos yra net ir iš labai tolimų vietovių.

Iki šiol lietuvių visuomenei nei viena tų programų nekainavo, o vistik universiteto archyvuose jau yra užmikrofilmuota ne tik senoji lietuviška medžiaga, bet ir šios dienos gyvenimas, atsispindintis mūsų spaudoje. Draugas, Dirva, Tėviškės žiburiai ir kiti laikraščiai bei žurnalai jau sudaro milžinišką mikrofilmų kolekciją, išlikiančią ateinančioms kartoms kaip mūsų gyvenimo tikrasis veidrodys ir mūsų kultūros atspindys.

Viesiems tiems projektams ir darbams vadovauja mums gerai pažįstamas prof. dr. Jonas Cadzow, kuris, meilę lietuviškai kultūrai paveldėjęs iš savo lietu-

suma palyginus su atliktu darbu ir su kitais projektais. Per dvyliką metų buvo prisidėta tik gražiu žodžiu ir auka knygomis bei literatūra. Atėjo laikas ir piniginiai paremti. Idomu pastebėti, kad tolimame St. Peterburge lietuviai susiorganizavo tai programai remti klubą. Clevelando lietuviai yra kviečiami sekti jų pavyzdžiu ir palaikyti savo kaimynystę.

Dvidešimt pirmasis Dirvos NOVELĖS KONKURSAS

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

- **Tema.** Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.
- **Ilgis.** Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.
- **Laikas.** Paskutinė rankraščiai įteikti data 1982 m. birželio 15 d.
- **Adresas rankraščiams siųsti.** Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.
- **Paruošimas.** Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant priedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nėlaimėjus.
- **Sąlygos.** Laimėjusiam autoriui bus įteikta mecenato Simo Kašelio 600 dolerių premija, Dirva turi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje ar atskiru leidiniu novelių rinkinyje.
- **Nepremijuoti rankraščiai.** Gražinami tik autoriams prašant.
- **Jury komisija** iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

JAU IŠĖJO IŠ

SPAUDOS

ROMUALDO

S P A L I O

RINKTINĖS

NOVELĖS

Knygoje dešimt no-

velių. Kaina 8 dol.

Išleido Viltis.

SPALIS

RINKTINĖS
NOVELĖS

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 8 dol. ir prašau atsiųsti R. Spalio knygą — RINKTINĖS NOVELĖS.

Pavardė ir vardas

Adresas

Radijo valandos vakaras Baltimorėje

Kasmetinis Baltimorės Lietuvių Radijo Valandos vakaras įvyko gegužės 8 d. Lietuvių Svetainėje.

Kaip paprastai, scenon išėjė abu tos valandos vadovai, A. Juškus ir K. Laskauskas, prabilo įvadiniu žodžiu. Turėjo gerokai lukterėti, kol salė nurimo: publika šurmuliavo ir niekaip negalėjo užbaigti savo pašnekės, tartum kažkiek metų tautiečiai būtų nesusitikę, o gal pavasarinė nuotaika taip žmones buvo paveikusi? Tik, kai Laskauskas juokais paprašė "Kad 'loska' nusiraminkite", susirinkusių dėmesys pagaliau nukrypo į sceną.

Pasveikindami gražų dalyvių būrį, vadovai džiaugėsi, kad radijo valanda dar gali tęsėti, nes nestokoja rėmėjų ir jos renginių lankytojų. Priminė nuolatinę talkininę O. Lekevičienę, visada padedančią nuo pat įsisteigimo 1948 m. A. Juškus ir O. Lekevičienė yra abu senosios ateivijos čiagimiai.

Juškus nusiskundė, kad radijo valandos išlaikymas nuolatos sunkėja: kaina už laiką vis keliama, dabar už 60 minučių tenka mokėti 220 dol. ir dar iš tos valandos stotis 5 minutes "nukniaukia" žinioms perduoti (sutartyje to nebuvę įrašyta). Prisiminė ir vieną kitą epizodą iš savo patirties; jam tarnaujant (beveik 30 metų) miesto ugniagesyboj, ne kartą išvykstant į radijo stotį, staiga būdavo pa-

šauktas į nelaimės vietą ir tik ko ne paskutinę minutę prieš lietuvių programos pradžią sugrįždavęs visas purvinas, šlapias ir privargęs. Radijo valandos klausytojai to, aišku, nežinodavę. Dabartinėje Lietuvoje jau lankęsis keturis kartus ir iš ten kiekvieną kartą parsiveždavęs įrekorduotų lietuvių dainų, muzikos, pokalbių ir kt. tiek, kad ilgą laiką užteks panaudoti programoje.

Meninė vakaro dalis ši kartą buvo trumpa, bet nauja, neįprastinė: išsiversta be dainininkų ir sambūrių. Scenoje pasirodė jaunutė balerina Dijana Budaitė, svetainės šeimininkės duklė. Fortepijonu palydima Marijos Tallat-Kelpšienės, ji pašoko pagal šopeno valso, muziką. Žiūrovams smarkiai plojant, abi programos atlikėjos papuoštos gėlėmis, o pradedančiajai šokėjai palinkėta sėkmingos ateities.

Po pertraukos iš baltimoriečių visuomeninio gyvenimo praeities parodyta filminių vaizdų, darytų prieš 25 metus ir vėliau. Matėme įvairias išvykas, piknikus, mirusių prisiminimo apeigas vietos kapinėse, tautinės iškilmės Washingtono kapinėse prie ten palaidoto, Kaune žuvusio, amerikiečio kario, ir pagaliau lietuvių festivalius Baltimorės miesto aikštėse. Kai kurių, anuomet pajėgių ir veiklių tautiečių, jau seniai nėra gyvųjų tarpe, kiti išsikėlė, ki-

tur apsigyvenę. O buvę tada dar maži — dabar jau suaugę. Apie filmuose rodomus įvykius pasakojo K. Laskauskas. Reginiai žmonės domino, kiekvienas stengėsi juose surasti save, savo draugus ir pažįstamus. Laikas bemač prabėgo.

Mūsų Tautinio Namo vidus nuo rūsyje esančio baro iki viršutinių kambarių prašmatniai įrengtas ir išgrąžintas. Tik niekad nepašalinama nuolatinė yda: kultūrinių renginių metu beveik visada susireikuoja garsiakalbis ar net šviesos. Ir ši kartą buvo tokių trukdančių kliūčių.

Salėje ant kiekvieno svečių stalo buvo padėta balta plastikinė figūrėlė — gabiai išpjaustyty stilizuotų tulpių krūmelis, K. Laskausko padirbdintas. Ant žalios (antrinės) staltiesės ši puošmena atrodė dailiai ir skoningai.

Laikraščiuose ne kartą pasišaipoma iš lietuvių renginiuose svečiams pasivaišinti prigaminųjų dešrų su kopūstais, ši pomėgi net pavadinant kopūstine kultūra. Tačiau Baltimorės radijo valandos vakarams to nebūtų galima prikišti, nes pas mus publika mielai gardžiuojasi bulvinėmis dešromis — visai be jokių kopūstų. Šio krašto kulinarijoje vargu ar toks patiekalas žinomas.

Žmonių atsilankė apie 150, ši kartą vieną kitą dešimtį jų atitraukė Clevelande tą savaitgalį vykstančios žaidynės, į kurias buvo išvykę mūsų sportininkai su savo palyda. Pavasariškai nusiteikusių baltimoriečių būry jaučiai svečiavosi ir keli washingtoniečiai.

34 metus viešumoje išlaikyti lietuvišką žodį, muziką ir dainą, kantriai ir ištvermingai pakeliant visokius nepatogumus — nelengvai liet. reikalui įsigytas radijo valandos vadovų nuopelnas. (sm)

BOSTON

• Baisiojo birželio minėjimas vyks birželio 12 d., šeštadienį, 6 val. vakaro šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone pamaldos už žuvusius ar nukankintus lietuvius. Po pamaldų salėje po bažnyčia tolimesnis minėjimas. Rengia Jono Vanagaičio šaulių kuopa.

• So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos iškilmingas banketas su menine programa, kurią atliks solistė Daiva Mongirdaitė-Richardson, akomp. Saulius Cibas įvyks birželio 13 d. Be to, kalbės dr. Kazys Eringis nesenai pasitraukęs iš Lietuvos. Bus vaišės ir šokiai.

ŠIS BEI TAS IŠ JACKSONVILLE

'Nenorėjo mirti Michigane kasdamas sniegą...'

Mūsų laikraščiuose, kai rašomos korespondencijos iš Floridos, daugiausia minima Miami, St. Petersburg, Juno Beach, Daytona Beach, Palm Beach ir t.t., bet niekad arba labai retai užsiminama apie Jacksonville. Kodėl toks mažas dėmesys šiai šiaurės Floridos vietoviai? Gal dėl to, kad čia nėra didesnės lietuvių kolonijos? Pavienių ar su šeimomis ir čia galima surasti. Senosios kartos ateivių galimas dalykas yra daugiau. Kažkur buvo minima, kad jie turi savo klubą St. Augustine, 30 mylių nuo Jacksonvilles.

Jau eile metų su žmona praleidžiam po pora savaitę atostogų Jacksonvillėj, nes čia gyvena mūsų dukros ir žentas. Apie vietos klimatą gerai susipažinom, nes lankėmės ne vienodu metų laiku. Žmonėms iš šiaurės čia klimatas yra priimtinesnis kaip pietų Floridoj, nes čia jau yra jaučiamas metų sezonai.

Pavasaris būna saulėtas ir šiltas, pav., balandžio mėn. vidut. temperatūra 79 laips. aukščiausia ir 57 žemesnė. Vidutinė drėgmė — 70%. Vasara 3-4 mėn. būna karštų dienų. Ruduo ilgas ir oras malonus. Žiema sausio ir vasario mėn. šalčiausias laikas, bet sniego nebūna. Kartais reikia namus apšildyti. Rudenį ir žiemą Atlante vanduo šaltas ir maudytis netinka. Augmenija pušynai, palmės ir lapuočiai; visur žalia ir gražu. Čia nėra sunkios industrijos, oras neužterštas.

Jacksonville iki II Pas. karo buvo nežymi vietovė. Jo augimas prasidėjo karo išvakarėj plečiant laivų statybos pramonę ir įkuriant pastovią karo laivyno bazę, kas sutraukė daug naujų gyventojų. Miestas išsiplėtęs Atlanto vandenyno pakraščiu. Per miestą eina St. Johns didžiulė upė su keiliais tiltais. Turi jūros uostą, geležinkelių linijas, aerodromą, autobusų susisiekimą ir gerus kelius. Labai gyvas visom susisiekimo linijom ir priemonėm prekių transportas. Labai išvystyta medžio pramonė. Mieste vyksta gyva statyba naujų namų ir miestat vis plečiasi. Miesto centre didžiųjų bendrovių dangoraižiai. Čia galima matyti tas pačias prekybos bendroves kaip visur kitur: Jacksonvillėj veikia keturi universitetai. Yra trys muziejai, zoologijos sodas, sporto stadionas, sporto aikštės, teatras, daugybė parkų. Taigi, kultūrinių reikalų poreikiams sąlygos yra geros.

Atlanto papludimiai labai ilgi ir švarūs. Žuvautojams ir laivininkams sąlygos puikios.

Jacksonville tinka gyventi ne tik pensininkams, bet ir darbingo amžiaus žmonėms, nes pramonė, prekyba, įvairios draudimo korporacijos, ligoninės duoda darbo žmonėms. Pavyzdžiui vien tik miesto centre dirba 55,000 žmonių. Iš viso mieste su visais pakraščiais skaitoma 580,000 gyventojų.

Prieš 8 metus čia atsikėlė iš Clevelando gyventi buvę vietinio padalinio neolitanai Paulius Mitalas su žmona Jūrate — Karaliūte, o vėliau čia atvykusi antrą mano duklę Asta Karaliūtę turi geras tarnybas: Pauliu Blue Cross direktorius, Jūratė gimnazijos mokytoja ir Asta socialinės įstaigos tarnautoja.

Ekonomiškai Floridoje tvarkosi kitaip kaip sakysim, Ohio. Čia nesijaučia sunki našta viokių taksų. Nėra valstijos nei lokalinių taksų. Yra tik federalinės, nuosavybių ir prekybos (sales) taksai 5%.

"Jacksonville Journal" ekonomistas dr. J. M. Perry, apžvelgdamas trijų metų — 1979, 80, 81 Jacksonvilles ekonominį stovį, randą, kad čia infliacija 2-3 punktais žemesnė už visos Amerikos bendrą infliaciją. Todėl prekių ir patarnavimo kainos laikosi pastovumo. Namų kainos kaip ir visur yra pakilę, bet dar pakenčiamai. Pav. rezidenciniam rajone, kur gyvena vidurinės ir aukštesnės klasės žmonės, namas, apie 1800 kvad. pėdų gyvenamo ploto, su 3 ar 4 miegamaisiais 2 voniom, salonu, valgomu, virtuve ir viranda, 2-jų mašinų garažu, 4-10 metų senumo galima nupirkti už \$65,000-\$75,000. Žinoma, yra ir brangesnių. Tai priklauso nuo vidaus įrengimų, vietos ir kt.

Manoma, kad čia namų kainos kils, nes toliau į pietus, nekalbant apie Miami, yra per daug tirštai vietos apgyventos todėl, norintieji Floridoj įsikurti pradėjo daugiau dėmesio kreipti į šiaurės Floridą t. y. į Jacksonville.

Vietos laikraštis buvo parašyti išpūdziai vieno pensininko iš Michigano, prieš tris metus apsigyvenusio Jacksonvillėj. Jis rašo, kad apkeliavęs daug vietų ir rado, kad tinkamiausia vieta yra čia. Savo žmonai pasakė: "Aš nenoriu mirti Michigane sniegą kasdamas". Čia jie įsikūrė ir yra labai patenkinti.

K. Karalis

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANA BURŠTEINA

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Per tapyba išmokstu geriau pažinti žmones

Išpūdžiai iš dail. Stanulio parodos

Man visad yra malonu apsilankyti lietuvių išeivijos sostinėje Chicagoje. Viena iš įdomiausių kultūrinių įstaigų yra lietuvių dailės salionas GALERIJA. Tai nedidelė simpatiška įstaiga pačiame Chicagos centre, 744 North Wells gatvėje. Paklęsti čia neįmanoma, nes čia pat garsioji Michigan Avenue pasižymėjusi madų, dailės salionais bei restoranais. Šoninėse gatvėse galima užtikti daug įvairių galerijų, ypač Wells gatvėje. Užėję į GALERIJA tuojau pajusite lietuvišką jaukumą, saliono bendradarbių nuoširdumą. Nenustebkite jei čia vyrauja anglų kalba, mat pagrindinis dėmesys šiam institutui yra iš meno pasaulio — mėgėjų, dailininkų, kolekcionierių bei investatorių, o ne iš Marquette Parko lietuvių. Dviejų metų laikotarpyje, be didesnių pastangų ir užnugario iš lietuviškosios bendruomenės narių, GALERIJOS iniciatoriai ir bendradarbiai Chicagoj pakėlė išeivijos lietuvių dailininko kūrybą iš "etninio geto parapijinio lygio" į aukšto rango vertybę amerikiečių tarpe. Jei ne GALERIJA, tai ir dabar tokie pasižymėję chicagiškiai meno kritikai kaip Harold Haydon arba Donald Anderson nežinotų apie mūsų dailininkus ir jų pavardės bei atsiekimai liktų nepastebėti Chicagos amerikiečių dienraščiuose.

Man teko jau keliose parodose apsilankyti. Čia randa vietą ne tik JAV ar Kanados lietuvių dailininkas, bet ir užjūry gyvenantis mūsų tautietis. Čia su dideliu pasisekimu praėjo paryžiečių Prano Gailiaus ir žibunto Mikšio, stockholmiečio Eugenijaus Budrio ir paskutiniu laiku — ženeviečio Gabrieliaus Stanulio parodos.

Norėtusi šį-bei-tą apie Stanulio tapybą papasakoti

Dirvos skaitytojams; mat Stanulis — neeilinis dailininkas kūrėjas. Jo pavardė dažnai linksnuojama šveicarijos bei Prancūzijos meno pasaulyje. Stanulis nėra paskutinio mados žodis, o rimtas dailininkas, kuris išvystė savo meninius gabumus tiek skulptūroje, tiek tapyboje dailinai per psichologinius bei filosofinius mokslus. Šis dailininkas — buvęs garsiojo Piaget mokinys — taipgi yra baigęs psichologinius mokslus Ženevos universitete.

Žymusis meno kritikas Harold Haydon savo savaitinės dailės parodų apžvalgoje Chicagos dienraščio Sun-Times vasario 26 d. laidoje apie Stanulį rašo: "Meanwhile, Lithuanian-born Gabriel Stanulis of Geneva, Switzerland, brings Odilon Redon to mind with warm dark colors from which nude figures emerge in his first American exhibit at Galerija, 744 N. Wells, through March 7."

Į parodos atidarymą susirinko rinktinė kviestų svečių — menininkai, kolekcionieriai, galerijų savininkai, kritika bei kiti. Neeiliniai svečiai — tai šveicarijos diplomatai, būtent šveicarijos generalinis konsulas Chicagoje Horace Jaques su ponia ir konsulas Jaeggi su ponia. Tai bene pirmas atvejis Chicagoje, kuris pritrauktų neutralaus valstybės diplomatus į lietuvišką renginį. Garbingi svečiai domėjosi šio Ženevoje meno dėstančio profesoriaus kūryba. Išbuvę keletą valandų, turėjo progos ir šį-bei-tą sužinoti apie lietuvišką kūrybą, apie tokius mūsų tautos genijus — kūrėjus kaip Mykalojų Konstantiną Čiurlionį, kurio dvasia lyg dvelkia ir Stanulio drobėse. Parodos spalvingumą ir suvokimą psichologinę dvasią labai vaizdžiai aprašo meno kritikas Donald J. Anderson parodos kataloge.

Chicagoje lietuvių dailės salione GALERIJOJE įvyko dail. Stanulio tapybos parodos atidarymas. Nuotraukoje: dalis svečių, jų tarpe Šveicarijos gen. konsulas Jaques (su katalogu), o šalia konsulas Jaeggi.

Stanulis yra giliai išsišakojęs garsiųjų menininkų medyje. Verta ir toliau gyvenantiems nuo lietuviškosios Chicagos suruošti Stanulio tapybos parodą. Paroda norima suruošti Los Angeles, Clevelande, Bostone, New Yorke bei Toronte. Dėl detalių prašoma kreiptis adresu G. Stanulis, c/o GALERIJA, 744 No. Wells, Chicago, Ill. 60610 arba skambinti kasdien iki 6 val. valk. tel. (312) 280-1149.

R. Laniauskas

CICERO

IŠ CICERO ALTO SKYRIAUS VEIKLOS

Cicero ALTo skyrius, kuriam priklauso vietos dvylika organizacijų ir pirminkauja dr. Bronė Motušienė, išvystė stiprią veiklą. Cicero skyrius šiemet surinko, pasiuntė ALTo centrui \$1,200. Plačiai informuoja kitataučius apie Lietuvos laisvės kovą.

Jau pasirengta Birželio liūdnyų įvykių minėjimui. Sudaryta minėjimo programa: paskaitą skaityti pakviestas, inž. A. Rudis, scenos programą atlikti — vokalistė Jankienė, akompanuoti — muzikas M. Motekaitis. Br. Variakojienė

skaitys savo kūrinį minėjimo dvasios tema. Minėjimas įvyks birželio mėn. 13 d. 12 val. vietos parapijos salėje.

Pareigų pasiskirstymas, veiklos nutarimai padaryti įvykusiame tarybos ir valdybos narių susirinkime gegužės 3 d., A. Dumčiaus namuose. Susirinkime dalyvavo visų dvylikos ALTui priklausančių organizacijų atstovai. Susirinkimui pirminkavo pati skyriaus pirminkė dr. Br. Motušienė, sekretoriavo — St. Paulauskas. Išdo pranešimą pateikė išdininkas J. Šiaučiušas.

Inž. V. Motušis, skyriaus atstovas Pavergtų Tautų komitete pranešė apie šio komiteto veiklą, ateities užmojus. Kvietė organizuotai dalyvauti Pavergtų Tautų demonstracijoje liepos 17 d. Chicagos vidurmiestyj, kaip kiekvienais metais.

Tautos Fondo atstovė

Chicagoje — A. Repšienė pranešė, kad šiais metais jau yra surinkusi ir T.F. pasiuntusi virš 5000 dolerių.

Z. Juškevičienė padarė apžvalginį pranešimą iš Lietuvių Fondo suvažiavimo.

ALTos gen. sekretorius, Gr. Lazauskas pasveikino skyrių taip energingai ir darniai dirbantį ALTos darbą. Kvietė visus vesti akciją, rinkti parašus, rašyti prašymus JAV Pašto valdybai, kad ji išleistų Dariaus-Girėno pašto ženklą. Prašė rinkti, siųsti aukas Lietuvos pasiuntinybės namų remontui Washingtone.

Po susirinkimo vyko malonus, širdingas pabendravimas prie vaišių stalo.

(zj)

Skaitykit ir platinait
D I R V A

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530

RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

DALIA KASULAITIS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

Tel. (216) 531-3500

CLEVELAND, Ohio 44119

Foto ir paveikslų įrengimas. Originalūs paveiksliai, grafika, drožiniai, gintaras, keramika ir... Gauti nauji foto darbai iš Algimanto Kezio. Registracija vyksta dabar dėl naujos audimo pamokos su Birute Kasperavičiene.

Galerija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 val. vak. ir šeštadieniais nuo 10 iki 6 val. vak. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

GRAŽIAI PAMINĖTAS POETAS MAIRONIS

Gegužės 16 d. šv. Antano parapijoje buvo gražiai ir išpūdingai paminėta poeto J. Mačiulio-Maironio sukaktys — 120 metų nuo gimimo ir 50 — nuo mirties.

10:30 val. už jo sielą šv. Antano parapijos bažnyčioje atnašavo mišias kleb. kun. Alfonsas Babonas.

Po mišių parapijos salėje įvyko akademija-paminėjimas. Visiems į akis metėsi gražus Mykolo Abariaus pieštas Maironio portretas ir meniškas įrašas: "Prelatas J. Mačiulis-Maironis — Kenčiančios Ir Kovojančios Lietuvos Poetas". Apačioje mažesnėmis raidėmis jo eilėraščių posmai: Ginkime kalbą, žemę, jos būdą! Stokime į darbai, kaip milžinai. Į darbą stokim vyrai ir vyrai; sujungtos rankos suteiks stiprybę. 1882-1932. Akademiją pradėjo Detroito Lietuvių Kultūros klubo pirmininkas A. Musteikis ir savo žodyje supažindino su Lietuvos didžiuoju poetu prel. J. Mačiuliu-Maironiu ir jo kūryba. Tarė žodį, tolimesnei programai vesti pakvietė Stefą Kaunelienę. Ji būdama moksleivė ir dalyvavusi J. Mačiulio-Maironio laidutuvėse pateikė įspūdžių iš tų laidotuvių, kurios įvyko 1932 m. birželio mėn. pabaigoje.

Gražią ir turiningą invocaciją sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. St. Santvaro paskaita apie Maironį buvo perduota iš juostos. Paskaita, nors trūko apie 20 minučių, buvo gerai paruošta ir labai aiškiai girdima. Tą juostą ir jai aparatūrą parūpino Vladas Staškus.

Muz. Stasio Šližio moterų kvartetas, kurį sudarė Natalija Šližienė, Birutė Januškienė, Česlova Plurienė ir Aldona Tamulionienė padainavo keletą dainų.

Aktorius Vytautas Ogilvis padeklamavo iš poeto J. Maironio kūrybos.

Programos vedėja Stefa Kaunelienė padėkojo visiems prie šio paminėjimo prisidėjusiems ir pakvietė apžiūrėti čia pat esančią Algio Vaitiekaičio suruoštą parodėlę, kurioje atvaizduota Maironio kūryba. Joje buvo Maironio skulptūra, paveikslai ir knygos, kuriose Maironio kūryba reiškėsi. Prie tos kūrybos priešais gražiai išrašyti Maironio eilėraščių posmai: Graži tu, mano brangi Tėvynė, šalis kur miega kapuos didvyriai...

Minėjimas baigtas visiems sugiedant Lietuvos himną. Visus dalyvius Detroito Lietuvių Kultūros klubas, vaišino pyragais ir

kava nemokamai. Dalyvavo beveik pilna salė žmonių. Rengėjai šiuo Maironio paminėjimu įrodė, kad šv. Antano parapija dar gyva ir stipri ir prie gerų norų viską galima padaryti.

PENKERI METAI NUO PETRO VEDEIKOS MIRTIES

1977 m. gegužės 23 d. po ilgos ir sunkios ligos New Port Richey, Floridoje atsiskyrė su šiuo pasauliu buvęs Detroito gyventojas Petras Vedeika sulaukęs 70 metų amžiaus.

Petras Vedeika buvo gimęs Obelių valsč., Rokiškio apskr., Lietuvoje. Iki rusams okupuojant Lietuvą, tarnavo aviacijoje ir buvo kapitonas. Į Ameriką atvyko 1949 m. ir sau duoną užsidirbo dirbdamas įmonėje. Vėliau metėsi į prekybą ir su Patalausku tvarkė krautuvę "Gaiva". Mokytojavo šv. Antano lietuvių mokykloje. Rėmė ir rinko aukas Vasario 16 gimnazijai. Buvo sudaręs net kelius būrelius ir jiems iki išvykstant Floridon vadovavo. Gyvendamas Detroito buvo surinkęs ir pasiuntęs Vasario 16 gimnazijai apie 20,000 dol. Turėjo kantrybės: kiekvieną sekmadienį su šypsena ir gerai nusiteikęs stovėdavo bažnyčios koridoriuje ir iš ateinančių į bažnyčią paimdavo auką. Petras buvo uolus Balfo darbuotojas ir nuoširdus kitų lietuviškų organizacijų rėmėjas. Jis buvo ir ALT S-gos Detroito skyriaus narys.

Mišios už jo sielą penkerių metų sukakties proga bus atnašaujamos šv. Antano parapijos bažnyčioje, šeštadienį, gegužės 22 d., 8 val. ryte. Užsakė jo žmona Sofija.

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBOS POSĖDIS

St. Butkaus šaulių kuopos posėdis, kurį atidarė pirm. V. Tamošiūnas, įvyko gegužės 8 d. Kazio Sragausko namuose.

Kultūros vadovė St. Kaunelienė pranešė, kad birželio 25 d. dideliu laivu Detroito upe daroma ekskursija. Tuo laivu plauks kongresmanai, dviejų miestų burmistrai ir daug žmonių. Yra pakviestos ir etninės grupės. Ji tai ekskursijai turi 50 bilietų ir norintieji dalyvauti tepasiima bilietą, kuris kainuoja 12 dol. Lai ve gros orkestrai ir tautybės turės savo pasirodymus. Kelionė truks 3 val. nuo 8 ir 11 val. nakties

Šiais metais Pavergtų tautų festivalis rengiamas ne prie Detroito upės, bet ukrainiečių kultūros centre

ir bus prarastas liepos 18 d.

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais metais dalyvausime Tarptautinio Instituto ruošiamoje etninių grupių mugėje. Pakvietimas jau gautas.

Kuopos išdininkas Matas Baukys pranešė, kad šiuo laiku kasoje yra 25,604 dol. Kuopoje yra įsiregistravęs 99 narys. Į kuopa naujai įstojo Elžbieta Baukienė ir Stasė Šimoliūnienė.

Nutarta rugpjūčio 15 d. surengti išvyką Sofijos ir Adolfo Vasiulių sodyboje. Posėdis buvo gyvas ir darbštus. Po posėdžio V. Tamošiūnas ir K. Sragauskas posėdžio dalyvius pavaišino.

DLOC METINIS SUSIRINKIMAS

DLOC-ro metinis narių susirinkimas įvyko gegužės 9 d., tuojau po motinos paminėjimo, šv. Antano parapijos mokyklos klasėje. Atidarė ir jį pravedė pirmininkas adv. Rimas Sakis (Sukauskas), sekretoriavo Saulius Šimoliūnas. Susirinkime iš paskirtų 40 atstovų dalyvavo 28 ir atstovavo 21 organizacija. Padaryti valdybos narių pranešimai ir perskaitytas revizijos komisijos aktas išdiskutuoti ir priimti.

1982 m. išrinkta iš 18 asmenų valdyba ir 4 revizijos komisija. Valdyba pareigomis dar nepasiskirstė.

AUKŲ RINKĖJŲ VALDYBA

Balandžio 18 d. įvykusiame susirinkime buvo išrinkta šv. Antano parapijos aukų rinkėjų tokia valdyba: Juozas Kinčius — pirmininkas, Jonas Markus — vicepirmininkas, Vytautas Valys — sekretorius, Vincas Rinkevičius — išdininkas.

Jesus needs YOU to bring the
springtime of His love to the world.
STOP, LOOK, LISTEN —
He may be calling you
to follow Him NOW.

For more information about the religious community founded by Archbishop Jurgis Matulaitis write to: Sister Margaret, Immaculate Conception Convent Putnam, CT. 06260.

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

BR. GEDIMINAS PAVYZDINGAS NAMŲ SAVININKAS

Vienas iš ALT S-gos ir pirmosios lietuviškos radijo valandėlės Los Angeles steigėjų Br. Gedminas, ilgis metus gyvenęs Los Angeles, išėjęs pensijon nusipirko namus Garden Grove (Orange County), 40 mylių į Pietus nuo Los Angeles, kur ramiai ir patogiai gyvena su žmona Juozė-Jozefina, kuri yra gabi dailininkė, dalyvaujanti lietuvių dailininkų, o taip pat ir amerikiečių parodose. Šiomis dienomis Garden Grove miesto valdybos atitinkama komisija, besirūpindama miesto švaros ir aplinkos priežiūra ir skatinimu (turbūt būtų panašu į Lietuvos Pagražinimo Draugiją) apžiūrėjusi daugelį miesto apylinkių ir rezidencijų — pripažino Br. Gedmino namus ir jų aplinką pavyzdingai sutvarkytą ir jį atžymėjo atitinkamu miesto valdybos pagyrimu už pavyzdingą namų tvarkymą toje apylinkėje.

ĮAMŽINO A. A. VANDOS SINKIENĖS VARDĄ

Gegužės mėn. 16 d. puičioje E. ir J. Sinkių rezidencijoje Santa Monikoje susirinko arti dviejų šimtų kviestinių svečių — į Emilio Sinkio motinos, Vandos Sinkienės mirusios 1980 m. lapkričio 12 d. ir sesers Idos Sinkytės, mirusios 1980 m. liepos 7 d., mirties paminėjimą. Po E. Sinkio kalbos, kurioje jis apžvelgė motinors ir sesers, o taip pat ir savo šeimos vargingą kelią į laisvę ir laimę Amerikoje, Ed. Balceris paskaitė ištrauką iš šv. rašto ir paskui

savais žodžiais praplėtė tą šv. rašto posmą. Po to svečiai buvo pakviesti vaišėms prie turtingo bufeto ir baro.

Sinkių šeima, norėdama įamžinti Emilio mamos ir sesers vardu šia mirties paminėjimo proga paskyrė 1000 dolerių Tautos Fondui (E. ir J. Sinkiai 500 dol. ir jų sūnūs Alberfas ir Augustinas po 250 dol.). Taip pat šia proga E. ir J. Sinkiai paskyrė 500 dol. Lietuvių Rašytojų Draugijai, kuri juos panaudos, taip spėju, rašytojų draugijos premijai.

Emilis ir Julija Sinkiai ("Dirvos" skaitytojai ir rėmėjai) š. m. vasario 16-ją minint Tautos Fondui davė 1000 dol., prieš tai BALFui taip pat 1000 dol., be to dar šių metų pradžioje ir "Naujienuoms" 1000 dol. Tai tik tūkstantinės. Suskaičiuoti jų aukas išmintiniais ir dešimtiniais spaudai ir kitiems lietuviškiems reikams — reikėtų perversti daug laikraščių ir skirti nemažai laiko. Gal kada nors.

vb.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELNIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

MARYKNOLL SISTERS OF ST. DOMINIC (M.M.) Ossining, N.Y. (P.O. Address: Maryknoll, N.Y. 10545). Participate in the Church's mission to preach the Gospel and to communicate the experience of the Risen Christ around the world, especially in situations where people suffer deprivation, are divided, or experience alienation. Through multidimensional programs in the fields of education, media, medicine, and social and pastoral services share in Christian solidarity the struggles of peoples attempting to build human communities where justice, peace and love can be experienced. Represented in Africa, East Asia & Pacific, Latin America, and Continental U.S. and Hawaii. Admissions Director: Maryknoll Sisters, Maryknoll, N.Y. 10545.

Aukos Dirvai

SUSITIKIMAS SU RICHARDU CELESTE

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukos:

D. Adomaitis, Chicago .. 3.00
V. Kačinskas, Chicago .. 8.00
V. Bačėnas, Toronto 8.00
St. Šimoliūnas, Detroit 20.00
P. Rulys, Warm Springs 3.00
L. Žitkevičius, Brooklyn 3.00
A. Dikinis, Park Forest .. 3.00
V. Šniolis, St. Petersburg 6.00
C. Modestas, Chicago 3.00
A. Markevičius,
Santa Monica 8.00
M. Monkus, Chicago 3.00
G. Petrauskas,
Los Angeles 3.00
A. Pavilionienė, Chicago 50.00
J. Mischik, N. Miami 3.00
A. Tumas, NewBury Park 2.00
V. Augulis, Dayton 1.00
K. Cicėnas, Woodrige 8.00
H. Gavorskas, Maracey .. 26.80
Z. Moliejus, Chicago 3.00
Z. Vyšniauskienė, Malvern 3.00
V. Žiogas, Orefield 10.00
V. Katelė, Melrose Park 8.00
A. Vakselis, Richmond Hill 8.00
Lietuvių Susivienijimo
Amerikoje Pildomoji
Taryba 150.00
A. Daunys, Syosset 3.00
D. Šiupinienė, Cleveland 3.00
A. Staigaitis,
St. Catharines 5.00
V. Karalius, Baltimore .. 3.00
B. Vaičiūnis, Rexdale 5.00
V. Cicėnas, Northlake .. 8.00
Barsketienė, Chicago 10.00
J. Rumbutis, Geneva 3.00
H. Misliauskas, Media .. 8.00
P. Nevulienė, Eastlake .. 3.00
A. Baltaragis, Cicero 3.00
K. Jakimaitis, Worcester 7.00
J. Jašinskas, Boston 1.00
A. Česonienė, Linwood .. 2.00
St. Varekojis, Chicago .. 3.00
A. Petrauskas,
St. Petersburg 5.00
LB Los Angeles
apyl. valdyba 25.00
ALT S-gos Clevelando
skyriaus valdyba 225.00
J. Vengris, Amherst 8.00
Br. Dūda, Valencia 8.00

Gegužės 17 d. grupė Clevelando lietuvių suorganizavo susipažinimo pietus su Richardu Celeste Gintaro valgykloje. Nors Celeste yra demokratas ir siekia savo partijos nominacijos į Ohio gubernatorių, šio susitikimo pašnekesiai nelietė rinkiminių reikalų. Pietų dalyviai šeimyniškoje nuotaikoje turėjo progos su vienu iš žymiausių Ohio politikų laisvai padiskutuoti lietuvių visuomenę liečiančias problemas.

Dr. John Cadzow informavo apie lietuvių archyvo ir Baltų instituto prie Kent State universiteto prasmę, pobūdį ir finansinius sunkumus.

Z. Dautartas, Chesterland 8.00
A. Pesys, Dearborn Hts. 3.00
P. Koncė, Stockbridge .. 3.00
B. Narbutas, Toronto 36.60
J. Kazėnas, Cleveland .. 3.00
Dr. G. Degėsys, Chicago 3.00
J. Jankus, Richmond Hts. 3.00
A. Šova, Crown Point .. 3.00
J. Čibiras, Dayton 3.00
J. Ruokis, Los Angeles .. 5.00
Br. Snarskis, Brecksville 10.00
A. Logucki, Grapada Hills 3.00
P. Matiukas, Rochester .. 8.00
H. Bitėnas, Elizabeth 5.00
J. Šlapelis, Euclid 3.00
V. Abraitis, Palm Coast 8.00
M. Vaičiūnis, Santa Monica 3.00
M. Lemberdienė,
Santa Monica 8.00
L. Murelis, Chicago 5.00
Palm Beach
Lietuvių Klubas 25.00
V. Jonkus, Philadelphia .. 5.00
M. Slavinskienė,
Monticello 15.00
Br. Ščepanavičius,
Mississauga 3.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Dr. Augustinas Idzelis iškėlė tam tikrus trūkumus, liečiančius Ohio valstybės mokyklų programas.

Paulius Alšėnas atkreipė dėmesį į reikalą šioje valstybėje daugiau rūpintis aukštesnės technologijos ugdymu, kad būtų sulaikyti įmonių ir darbų iškėlimai kitur. Alšėnas tik siūlė saugoti, kad tokia technologija nebūtų parduota sovietams.

Jonas Nasvytis reiškė susirūpinimą tautybių kultūrinių darželių priežiūra ir saugumu. Kai nuo darželių maždaug už pusės mylios prie ežero esantis Gordon parkas yra gražiai prižiūrimas ir Ohio valstybės policijos saugomas, tai kultūriniai darželiai jų šeiminiškai Clevelando miestas neturi lėšų nei pagražinimams, nei sargybai. Nasvytis kėlė mintį, kad ir kultūrinius darželius pati valstybė turėtų perimti į savo globą.

Celeste reagavimas į iškeltas problemas buvo labai teigiamas. Jo nuomone lietuvių archyvo ir Baltų instituto steigimo iniciatyva prie Kent State universiteto turėtų būti valstybės ir technškai, ir finansiškai

R. Celeste susitikime su lietuviais sega ženklelį I. Civinskienės dukrelei Ventai.
J. Garlos nuotr.

remiama. Archyvas galėtų apimti ir kitų dviejų baltų tautų eksponatus.

Labai opus Ohio valstybės nedarbo klausimas. Jam tvarkyti ir šalinti reikėtų kai kurių įstatymų, kad industrija nebėgtų į kitas valstijas. Taip pat reikėtų naujo žvilgsnio į importo kontrolę.

Jeigu būtų išrinktas gubernatorium, Celeste panaudotų visą galią sulaikyti elektros, dujų ir telefono kainų kilimą, kuris darosi

jau labai sunkia našta visiems, o ypač į pensiją išėjusiems.

Trisdešimt pietų dalyvių dar daugelį kitų svarbių klausimų diskutavo su simpatinguoju kandidatu į gubernatorių ir geru lietuvių draugu.

Richardas Celeste yra kilęs iš Clevelando. Jo tėvas yra daugelį metų Lakewood miesto metu buvęs. Jis yra ateivis iš Italijos.

Richardas yra baigęs Yale Universitetą, studijas gilines Oxforde, Anglijoje. yra buvęs Jungtinių Valstybių ambasadoriaus asistentas Indijoje, Ohio seimelio narys, Ohio vicegubernatorius ir Taikos korpuso direktorius. Vedęs, šešių vaikų tėvas.

Pietų dalyviai lietuviai su Clevelando miesto teiseju Edvardu Katalinu, kuris kandidatuoja į apskrities teisėjus, apgailestavo, kad labai mažai mūsų tautiečių dalyvauja pirminių rinkimuose. O jie labai svarbūs. Kokius kandidatus išsirinksim per pirminius rinkimus, už tokius tegalėsime balsuoti ir per baigiamuosius ateinantį rudenį. Pirminiai rinkimai Ohio valstybėje įvyks birželio 8 dieną. (gm)

• B. Narbutas, gyv. Toronte, Kanadoje, Dirvai paremti atsiuntė auką 36.60 dol. Ačiū.

• St. Šimoliūnas, gyv. Detroito, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo auką Dirvai paremti 20 dol. Ačiū.

BUSINESS ADMINISTRATION

Floridoj inžinerijos bendrovė Termo - elektrinėms įgėgainėms ieško business administration baigusius užpildyti užpirkėjo-jos (buyer) vietą. Prašome siųsti savo curriculum vitae: Donatas A. Siliūnas vardu, Lancaster Steel Co., Inc. 3471 North Federal Hwy., Suite 600, Fort Lauderdale, Fla. 33306.

DĖMESIO!

Jeigu Jūs svarstote persikelti iš vienos vietos į kitą ir Jus vilioja gyvenimas be rūpesčio apartamente, tai šiuo metu rasite gražų pasirinkimą sekąčiuose pastatuose:

BEACON HILL — WHITE STONE MANOR, yra patogiose susisiekimo vietose ir lietuvių gyvenamose apylinkėse.

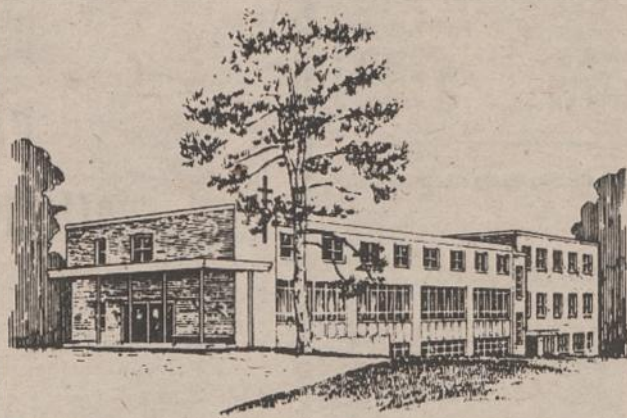
BEACON HILL — 22230 Euclid Avenue yra šešių aukštų, turi suomišką pirtį žiemai ir maudymosi baseiną vasarai. 1 mieg. \$265.00 ir 2 mieg. \$295.00.

WHITE STONE MANOR — 18001 Lake Shore Blvd. naujas pastatas tik septyniolikos butų, kurie susideda iš vieno ir dviejų miegamųjų.

Kainos mėnesiui nuo \$275.00 už vieno miegamojo butą. Visi butai turi modernius kilimus, plytas, šaldytuvus, indams plauti mašinas ir vėsintuvą. Nuoma padengia vandenį ir šilumą.

Pensininkam speciali nuolaida.

Teirautis: telefonu 481-1604
NASVYTIS ENTERPRISES, INC.
18009 Lake Shore Blvd.
Cleveland, Ohio 44119

Lietuviai pranciškonai kviečia Jus praleisti savo atostogas jų VASARVIETĖJE Kennebunkporte, Maine.

Sezonas prasideda liepos 3 ir baigiasi rugsėjo 6 d.

Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Buto ir maisto kainos visiems prieinamos.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

"Jinai ir trys gintarai" — Zenonas Jurys, Danutė Striugaitė, vadovas Vytautas Daugirdas ir Juozas Nakutavičius, lengvos muzikos ir šokių muzikos vienetas New Yorke, važiuoja gastraliuoti: birželio 5 — Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos tradiciniame baliuje Clevelande.
L. Tamošaičio nuotr

CLEVELANDIEČIŲ AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

1982 m. iki gegužės mėn.
11 d. auکو:

Po \$60.00: J. Krištolaitis, A. Pautienis.

Po \$50.00: dr. V. Bložė, dr. I. Jasienė, prof. dr. P. Jucaitis, dr. J. ir D. Maurukai, dr. J. Sonta, dr. J. ir I. Stankaičiai, Č. Šatkauskas.

\$35.00: V. ir T. Urbaičiai.

Po \$30.00: V. ir J. Janušiai dr. J. Mačiulis, dr. V. ir A. Mauručiai, J. Stravinskas.

Po \$25.00: ALT S-gos Clevelando skyrius, L. ir V. Apaniai, J. Augustinavičius, J. Balbatas, J. Budrienė, drs. D. ir R. Degėšiai, A. ir E. Garkai St. Jankauskas, Tėvai Jėzuitai, V. ir O. Jokūbaičiai dr. E. Juodėnas, dr. A. Kisieliū, K. ir A. Laikūnai, A. Mackuvienė,

B. ir E. Nainiai, B. Natkevičiūtė, Z. ir S. Obeleniai, A. ir R. Petrauskiai, Ig. Stankus, Alf. ir E. Steponavičiai, P. Tamulionis, V. ir M. Valiai, K. Vilimienė.

\$23.00: D. Vaičiūnas.

Po \$20.00: V. Blinstrubas, J. Cijunskas, V. ir J. Dautai, P. ir T. Gaižauskai, K. ir K. Gaižučiai (Miller Ave.), V. ir S. Gedgaudai, Z. ir K. Gobiai, S. ir H. Idzeliai, M. Ješmantienė, K. Karalis, A. Karklius, B. Karklius, A. Kasulaitis, F. Klimaitis, P. ir J. Klioriai, A. ir E. Lūžai, K. Martienė, A. Nevulis, J. Pivoriūnas, V. ir E. Račkauskai, S. Radzevičiūtė, K. ir J. Sniečkai, V. Sniečkus, V. ir A. Šenbergai, V. Tamulis.

Po \$15.00: I. ir M. Janavičiai, E. Jocienė, J. Stem-

pužis, A. Styra, A. Tamulionis, dr. D. Tamulionytė, O. ir P. Žilinskai, M. Žitkus.

\$12.00: J. Garla.

\$11.00: H. Macijauskas.

Po \$10.00: dr. J. ir M. Abraičiai, kun. J. Bacevičius, A. ir V. Bakūnai, L. Banis, A. ir G. Bankaičiai, V. Bartuška, V. ir A. Benokraičiai, M. Blynas, A. Brazaitis, L. Brazauskas, K. Bružas, V. Civinskas, V. Čepukaitis, G. ir J. Čyvai, V. Galinis, B. Garlauskas, T. Gaška, kun. A. Goldikovskis, S. Ignatavičius, J. Ilendienė, J. ir O. Jankai, J. ir F. Jasinevičiai, I. Jonaitienė, F. Juras, J. Kaklauskas, P. Kaunas, A. Kavaliūnas, V. ir S. Knistautai, H. Kripavičius, P. Kudukis, S. Laniauskas, I. Laurinaitienė, J. Lozoraitis, S. Lukas, O. Mažeikienė, K. Mažonas, A. Mikoliūnaitė, D. Mikoliūnienė, A. Muliolis, L. Nagevičius, D. ir R. Nasvyčiai, G. Natkevičienė, J. ir J. Naujokaičiai, J. Naujokaitis, F. Navickas, P. Neimanas, O. ir K. Palubinskai, V. Petrus, A. Rastauskas, J. ir E. Saikai, A. Simontis, J. Skavičius, A. Smelstorienė, A. Smetona, B. Smetonienė, B. ir R. Snarskiai, B. Snarskis,

V. ir J. Stuogiai, V. Šamauskas, V. Taraška, B. Tararūnienė, P. Vaiginis, J. Vaškas, P. Vencius, A. Verbylienė, R. ir A. Zorskai, J. Žagarskas, B. Žiugžda.

\$8.00: J. Žygas.

\$7.00: J. Virbalis.

Po \$5.00: V. Bačiulis, K. Balaišis, M. Barniškaitė, A. Brazaitienė, L. Brazauskas, S. Butrimas, P. Chalko, J. Citulis, K. ir I. Civinskai, A. Česna, O. Dailydienė, J. Dumbrys, D. Gatautienė, E. Gaunsienė, S. Gužauskas, J. Jakštas, J. Kazėnas, V. Langienė, A. ir M. Liutkai, V. Lukavičius, A. Mikoliūnienė, A. Mikulskis, V. ir A. Miškiniai, J. Narušas, V. Navar, S. Sankalaitė, V. Spirikaitienė, A. Spirikaitis, Steponis, J. Šiaučiūnas, J. ir K. Šlapeliai, P. Šukis, J. Tallat-Kelpšienė, M. Trainiauskaitė, P. Zigmantas, V. Žitkus.

Po \$4.00: Vl. Matulionis, J. Minkūnienė.

\$3.00: E. Vyšniauskienė.

Po \$2.00: A. Balas, L. ir J. Jucaičiai, S. Rutkauskienė, I. Visockas.

\$8.37 gauta be pavardžių.

Aukų rinkliava yra tęsiama toliau. Kas dar neukojo, prašomas savo auką prisijusti išdininkui Br. Nai-

niui, 18414 Landseer Rd., Cleveland, Ohio 44119.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

• Palm Beach Lietuvių klubas, per pirm. Juozę Daugėliene, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol., pažymint, kad Dirva mielai skaitoma ir visados laukiama.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• GEGUŽĖS 30 D. Poeto Stasio Santvaro, 80 metų amžiaus sukakties proga, pagerbimas Lietuvių Namuose.

• BIRŽELIO 5 D. Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos parengimas.

• BIRŽELIO 6 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

• BIRŽELIO 13 D. Birželio minėjimas. Ruošia AL Taryba.

• BIRŽELIO 20 D. Maironio 50 m. mirties sukakties minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje su menine programa. Rengia parapijos taryba.

• BIRŽELIO 19 D., šeštadienį, tradicinis Joninių laužas, 3000 Hadden Rd. Ruošia Clevelando skautininkai-ės.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irvington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Montebello, Ca. 90640	1800 W. Beverly Blvd.	213-727-0884
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

The Best for Less Weddings and
Portraits

TALIS STUDIO

15606 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44110

Tel.: (216) 692-1515

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

PAGERBS POETĄ STASĮ SANTVARĄ

Clevelande susidaręs komitetas gegužės 30 d. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose rengia poeto Stasio Santvaro 80 metų amžiaus sukakties minėjimą. Komitetą sudaro Bronius Snarskis — pirm., Janina Steponienė — sekr. ir nariai: Ingrida Bublienė, dr. Antanas Butkus, dr. Danielius Degėsys, Balys Gaidžiūnas ir dr. Viktoras Stankus.

Sukakties šventė bus filmuojama. Svečiai bus pavaišinti šaltais užkandžiais, kava ir šampanu. Veiks apmokamas baras.

Bilietus į minėjimą galima įsigyti ir stalus rezervuoti po lietuviškų Pamaldų Dievo Motinos parapijos kavinėje, ar skambinant telefonu B. Snarskiui 526-1572 ir J. Steponienei 524-8633. Bilietų kaina \$5.00.

PAGERBS MERO MOTINĄ

Josephine Bernot Voinovich

Nationalities Services Center (Tautybių tarnybos centras), vadovaujamas egzekutivinės direktorės Lukrecijos Stoikos (Lucretia Stoica), pagerbs banketu ir specialia programa Clevelando miesto mero motiną Josephine Voinovich už ypatingus visuomeninius nuo-

Rašytojas Bronys Raila su žmona Daneta, atvykę į Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimą, lydimi dr. H. Brazaičio ir dr. D. Degėsio, aplankė Dirvą.

pelnius. Pagerbimo banketas bus penktadienį, birželio 4, 6 val. vak. Slovėnų auditorijoje, 6409 St. Clair Ave. Kvietimas asmeniui \$15.00. Bankete dalyvaus ir meras George V. Voinovich su šeima.

Lietuviai kviečiami dalyvauti mero motinos pagerbimo bankete. Kvietimus reikia nedelsiant rezervuoti pas Nationalities Services Center tarybos narius — Gražiną Kudukienę (464-6489), Mildą Lenkauskienę (831-1494) arba Juozą Stempužį (443-7164).

MINĖS PAVERGTAŠIAS TAUTAS

Pavergtųjų tautų savaitės egzekutivinį komitetą sudaro Ralph Perk, prof. dr. Michael Pap ir Joseph Bosiljevič. Clevelando tautybių sąjūdžio susirinkime gegužės 19 jie pranešė, kad Pavergtųjų tautų savaitė bus minima sekmadienį, liepos 11 pamaldomis visų religijų šventovėse ir viešu seminaru apie pavergtasias tautas John Carroll universitete.

Clevelando tautybių sąjūdžio specialios komisijos, vadovaujamos R. Perk ir prof. M. Pap, aplankys abiejų amerikiečių dienraščių vedamųjų skyrių redaktorių ir sieks gauti laiką radijo stotyse pasikalbėjimams

pavergtųjų tautų klausimais.

Tautybių sąjūdžio vadovybėje yra trys lietuviai — R. Kudukis, J. Stempužis ir A. Rukšėnas, kurie aktyviai dalyvaus Pavergtųjų tautų savaitės programos paruošime.

KALBĖS APIE NAUJĄ NAMŲ ĮKAINAVIMĄ

Apskritis kontrolierius Matthew J. Hatchadorian padarys viešą pranešimą apie naują namų įkainavimą ir naujus nekilnojamo turto mokesčius, kuriuos reikės mokėti šių metų gruodžio mėnesį. Pranešimas įvyks pirmadienį, birželio 7 d., 7 val. vak. Lietuvių namų salėje. Bus parodytas filmas, kaip kas šešeri metai atliekamas apskirtyje visų namų įkainavimas ir paaiškinta, kaip galima įteikti prašymą dėl mokesčių sumažinimo. Po filmo ir pranešimo galima bus klausti, kokios teikiamos lengvatos pensininkams ir invalidams dėl mokesčių, elektros ir vandens sąskaitų.

Įėjimas veltui. Visi maloniai kviečiami ateiti pasiklausti šio svarbaus pranešimo.

• Tėvynės Garsų radijo programa sekmadienį, gegužės 30, 7 val. vak. per WJW AM 850 stotį transliuos ištraukas iš Lietuvių rašytojų dienų Clevelande.

Religinė Gyvenimo Varpų programa bus girdima taip pat sekmadienį, gegužės 30, 6 val. 30 min. ryto per WZZP, FM 106 banka.

VISUOMENĖS ZINIAI

Gegužės 28 d. ramovėnų atstovai vyksta į Kalvarijos ir Erieview kapines, kur savo mirusiųjų narių antkapius papuoš tautinėmis vėliavėlėmis.

Skautės ir skautai papuoš lietuvių kapus Visų Sielų kapinėse.

Sekmadienį, gegužės 30 d. 1 val. p.p. Kr. Juozapavičiaus šaulių kuopa padės vainiką prie Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos antkapio.

Pirmadienį, gegužės 31 d.

8:30 val. ryte ramovėnai ir šauliai su savo vėliavomis renkasi prie S. Jurgio parapijos bažnyčios ir dalyvauja vėliavos pakėlimo apeigose ir 9 val. šv. Mišiose. Bažnyčioje giedos ramovėnų vyrų choras, vadovaujamas G. Karsokienės.

Ramovės Valdyba

• Zenonas ir Stasė Obeleniai, pereitą savaitę atšventė 40 metų vedybinę sukaktį. Bratenahl Place, jų vaikai surengė tėvams gražias vaišes (staigmeną) dalyvaujant būriui giminių ir artimųjų. Zenonui ir Stasei Obeleniams linkime ilgiausių metų.

• Skubiai reikalinga šeiminkė moksleivių ateitininkų sąjungos ruošiamoje vasaros stovykloje Dainavoje nuo birželio 20 iki liepos 4 d. Prašau kreiptis į Vilių Dundzilą tel. (312) 986-9068. (21-22)

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

HOUSES FOR SALE

Open 1-5

18104 East Park, 6 room colonial.

16715 Grovewood, 6 room single.

19252 Monterey Avenue, Brick, 3 bedroom bungalow.

See outside

19517 Shawnee Ave. Aluminum sided, 3 bedroom.

17609 Ingleside, brick, 7 rooms.

18603 Arrowhead, brick, 7 rooms.

17505 Tarrymore, brick, 3 bedroom bungalow.

GEORGE KNAUS

Realtor

819 East 185 St.

Tel.: 481-9300

ŠAULIŲ PARENGIMAS

LŠST Kar. A. Juozapavičiaus kuopa rengia savo 10-sies metų paminėjimą-banketą, šeštadienį, š. m. birželio mėn. 5 d., 7:30 val. vak. Lietuvių Namuose. Programą atliks "Jinai ir Trys Gintarai" meninis vienetis iš New Yorko.

Dėl bilietų prašome kreiptis į P. Vencių (942-5989) arba A. Pautienį (383-8225).

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius, drauge su Clevelando latvių ir estų laisvinimo sąjungomis, rengia Baisių Birželio įvykių paminėjimą — ekumenines pamaldas — sekmadienį, š. m. birželio mėn. 13 d., 1 val. p. p. šv. Jono katedroje, Superior Ave. ir East 9-ta gatvė.

Organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis ir visi Clevelando ir apylinkių lietuviai yra prašomi gausiai dalyvauti.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

IEŠKO BUTO

Lietuviai jaunavedžiai ieško buto East 185 gatvės rajone.

PARDUODAMI NAMAI

Rosecliff, East 185 St. plytų bungalow, 4 mieg. Geriausiame stovyje, \$53,900.

Plytų ranches. Euclid ir Richmond Hts. Gražus namas. Skambinti dėl smulkesnių informacijų

Statybai sklypas. Ches-terland ir Chardon.

Ūkio namas ir didelė daržinė. Mažas ežerėlis. 100 akrų. Nori padalinti.

CAMEO REALTY

261-3900

Anton Matic

531-6787

(21-23)

HOUSE FOR SALE

Brick 6x6 double, good condition, minor repairs O.L.P.H. Parish for sale by owner. Call daily after 6:00 p. m. 692-3191.

Poetas Antanas Gustaitis, atvykęs į Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavimą, lydimas sol. Aldonos Stempužienės-Švedienės, aplankė Dirvą.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

• Daumantas Čibas, jaunimo literatūros autorius, vienas iš žymiausių fotografų, Lietuvių Enciklopedijos ir kitų leidinių bendradarbis, gimęs 1907. IX. 20 Biržų apskrityje, mirė savo ūkyje Vista mieste, pietinėje Kalifornijoje.

Kelių laikraščių bendradarbis kelionių reportažais, aprūpindavęs lietuvių spaudą fotonuotraukomis, buvo išvežęs iš Lietuvos tūkstančius foto negatyvų. Daug nuopelnų šia prasme turėjo lietuvių spaudai, kurio talpos ateityje pasigesime.

• VLIKo valdyba, savo posėdyje, š. m. gegužės 15 d. patvirtino vicepirmininko Vytauto Jokūbaičio pristatytą tarporganizaciniam ryšių reikalams komisiją, kurią sudaro sekantys asmenys: Algirdas Kasulaitis, Anastazija Mackuvienė, Dalia Orantaitė, Algimantas Pautienis ir Jonas Virbalis.

• Lietuvos Diplomatinės Tarnybos istorijai leisti au-

kojo šie asmenys: 100 dol. Jonas Deksnys, buv. Lietuvos Pasiuntinybės sekretorius Briuselyje,

50 dol. Mečys Simkus, Chicago, Ill. Po 25 dol. dr. Jonas Balys, Silver Spring, Md. ir Stasys Virpša, Chicago, Ill.

Aukoje 100 dol. ar daugiau bus įrašyti į knygą kaip garbės mecenatai, 50 dol. ar daugiau garbės rėmėjai, 25 dol. ar daugiau garbės prenumeratoriai.

Aukas siųsti: Lithuanian Independence Fund Inc., 87-80 96 St., Woodhaven, New York 11421.

BALTIEČIŲ SANTALKOS POSĖDIS

Š. m. gegužės 15 d. VLIK patalpose, Washingtone, vyko Pasaulinės Baltiečių Santalkos posėdis. Dalyvavo Pasaulinės Estų Tarybos atstovai, vadovaujami pirmininko, L. Savi; Pasaulinės Laisvų Latvių Federacijos delegacija vadovaujama Dr. O. Pavlovskio, ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto atstovai su pirmininku, Dr. K. Bobeliu. Baltiečių Santalkos pirmininkavimas keičiasi rotacine tvarka ir šiais metais vadovavimas priklausė VLIKui. Posėdžiui pirmininkavo Dr. K. Bobelis. Taip pat iš lietuvių dalyvavo Dr. K. Jurgėla, Dr. D. Krivickas ir inž. L. Grinius.

Buvo plačiai aptarta ir pranešta apie paskirų tautybių veiklos atsiekimus. Taipgi buvo aptarti bendri veiklos planai ir nustatytos gairės sąryšyje su šį rudenį numatyta Madrido konferencijos trečiąja faze, taip pat Pabaltijo valstybių laisvės bylos atstovavimas kituose tarptautiniuose forumuose. Sutarta peržiūrėti ir paremti Vakarų valstybių pozityvius pasiūlymus padarytus Madrido konferencijoje žmogaus Teisių gynimui sustiprinti. Taip pat sutarta paremti okupuotų Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojų raštą (1981 m. spalio 10 d.), dėl Pabaltijo valstybių įtraukimo į laisvą nuo atominių ginklų zoną. Sutarta liepos mėnesį atžymėti Lietuvos, Latvijos ir Estijos de jure pripažinimą, kurį JAV joms suteikė 1922 m. liepos 28 d. Bendrai buvo neigiamai pasisakyta prieš kai kurių pabaltiečių organizuojamą naują Baltų Laisvės Lygą — buvo pastebėta, kad Jungtinis Baltiečių Komitetas (JBANC) ir pasauliniu mastu veikianti Baltiečių Santalka pilnai atstovauja visus pabaltiečius politinėje veikloje, turi daugelio metų patyrimą ir yra žinomos JAV ir kitų pasaulio valstybių vyriausybėms.

Posėdis užtęsė 4 valandas ir praėjo nuoširdžioje, darbingoje dvasioje.

PLB pirmininkas, p. V.

Skaitykit ir platinkit
DIRVA

NEW YORKO LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS "PERKŪNAS"

Maloniai kviečia visus į savo

19-TĄ

METINĮ KONCERTA,

KURIS ĮVYKS Š. M.

birželio mėn. 5 d., šeštadienį,

KULTŪROS ŽIDINYJE,

341 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N. Y.

Po koncerto vakaronė su šokiais — grojant visų mėgiamai JUOZO THOMO linksmam kapelai.

VEIKS TURTINGAS BUFETAS IR BARAS.

Kokteilis nuo 6:30 v. v. maž. salėje.

Koncerto pradžia 7:30 v. v. PUNKTUALIAI.

Įėjimas — \$6.00. Moksleiviams — \$4.00. Status iš anksto galima užsisakyti pas St. Karmaziną, telf. (212) 441-1252.

Pasiruoškime tą vakarą paskirti
LIETUVIŠKAI DAINA !!!

Iki malonaus susitiko šeštadienį...

Kamantas buvo VLIKo pirmininko pakviestas paskirti savo atstovą į lietuvių delegaciją Santalkoje, tačiau jis į kvietimą neatsiliepė. (Elta)

• VLIKo valdybos posėdis, įvyko gegužės 15 d. ir buvo aptarta 1982 m. sąmata, VLIKo atstovo kelionė į Australiją ir kiti veiklos planai.

A. A.

PETRUI MATULEVIČIUI

Kanadoje mirus, jo brolius JUOŽĄ ir VYTUTĄ su jų šeimomis bei visus giminaičius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su jais liūdime

A. R. Valinskai
A. Mačienė
A. Mačytė
D. I. Robbins
A. Lileikis

Šią žemišką kelionę užbaigus

EMILIUI LINGERTAIČIUI,

mūsų mieliems draugams žmonai KAZIMIERAI ir jos šeimai, JURGIUI ir VANDAI FEDOROVICIAMS, dr. VALENTINUI ir ADELEI SKIRGAILAMS reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Emilis ir Julija
S i n k i a i
Santa Monica, Calif.

A. A.

ARCHITEKTUI

VINCENTUI MEILIŪNUI

mirus, jo žmonai, SLA Pildomosios Tarybos sekretorei, GENOVAITEI MEILIŪNIENEI, giminėms ir pažįstamiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

A. Norus, B. ir P. Januškaitis,
B. ir A. Sukauskai, N. Šnapštienė,
E. Jodinskienė, B. Burba ir
A. Grinius

P A D Ė K A

Lietuvos kariuomenės savanoris, Klaipėdos krašto išlaisvinimo žygio dalyvis, žurnalistas ir visuomenininkas

A. + A.

ALFONSAS VYTAUTAS BRAZIULIS

mirė 1982 balandžio 6, palaidotas balandžio 12 Visų Sielų kapinėse Clevelande, Ohio. Buvo gimęs 1900 vasario 25 Šiaulių apskrityje, Gruzdžių valsčiuje, Lau-makių kaime.

Reiškiu gilią padėką visiems, kurie per paskutiniuosius trejus metus lankė mano sunkiai sergantį vyrą ir mudviem visokeriopai padėjo pakelti didelius dvasinius ir materialinius rūpesčius.

Labai nuoširdžiai dėkoju kunigams Baliui Ivanauskui, Gediminui Kijauskui, Jonui Kidykiui ir Aleksandrui Goldikovskui už maldas ir gausias malones, kad a. a. Alfonsas Vytautas taikoje su Aukščiausiuoju galėjo keliauti amžinybėn. Gražiai dėkoju Dievo Motinos parapijos kunigams, ypatingai klebonui kun. G. Kijauskui, už šv. mišių atnašavinimą, jautrų pamokslą ir velionio palydėjimą į kapus.

Clevelando simfonijos orkestro smuikininkui Vytautui Kušleikui, solistui Julijui Kazėnui ir vargonininkei Reginai Brazaitienei giliai sujaudinta dėkoju už religinę muziką ir giesmes.

Nuoširdžiai dėkoju Aurelijai Balašaitienei, Vladui Plečkaičiui, Antanui Jonačiui, Baliui Auginui, Jadvygai Budrienei ir Jurgiui Malskiui, kilniais žodžiais šermenyse prisiminusiems velionio gyvenimą ir darbus.

Dėkoju Žalgirio šaulių kuopos ir ramovėnų sargyboms, grabnešiams ir visiems, kurie velionį palydėjo į Visų Sielų kapines.

Širdinga padėka už gėles p.p. R. ir G. Kudukiams, J. ir A. Kazėnams, V. ir J. Kušleikams, LVKS Ramovė, Clevelando skyriui ir Birutietėms, p. Plechavičienei ir šeimai, SLA 14 kuopai ir Žalgirio šaulių kuopai, Clevelande. Širdinga padėka už mišių aukas, užuojautas, šiltes paguodos žodžius. Dėkoju Dirvai, Draugui, Tėvynei, Tėvynės Garsų radijai už a. a. Alfonso Vytauto gyvenimo darbų ir mirties paminėjimą.

Labai nuoširdžiai dėkojus Lietuvių klubui, visoms poniom ir ponams už pagalbą paruošti šermenų vaišes. Ačiū visiems clevelandiečiams iš Juno Beach ir apylinkių, Floridoje.

Sunkiausiose valandose man labai daug padėjusiems — Jadvygai Budrienei, Bronei Tarutienei, Aušrai ir Rytui Babickams, DLK Birutės D-jos, Clevelando skyriui, Čiurlionio Ansamblui, Clevelando Pensininkų klubui, Clevelando BALF'o skyriui, Juozui Stempužiui ir ypatingai mano mieliems kaimynams P. A. Petraičiams ir A. G. Karsokams ir visiems, bet kuriuo būdu, mane užjautusiems, reiškiau giliausią padėką.

Liūdesyje ir maldoje jus visus su dėkingumu prisiminsiu.

ŽMONA NORA BRAZIULIENĖ